

PERGAMOV OBVEŠČEVALEC

DRUGA KONFERENCA RAZVOJNEGA DIALOGA

Iz vsebine

Uvodnik

Plače

**Povračila stroškov
Sindikalna lista**

Skupščina SCGS

Konferenca ZSJS

**NE podaljšanju znižanja
plač v DELO TISKARNI**

Agonija v MKT PRINT-u

**Prenovljeni sindikati:
PAK4IP, EMBALAŽA
Maribor, KOČEVSKI
TISK, MK ZALOŽBA,
LESONIT, RADEČE
PAPIR, SUNROLLER**

Pravni kotiček

Veste, kaj je prav?

Mednarodni kotiček

**Vi sprašujete,
mi odgovarjamo**

www.sindikat-pergam.si

**Izdaja vodstvo
KSS PERGAM**

**Tisk
Impress, d.d.**

Vlada poleg pragmatičnih ukrepov za reševanje gospodarske in finančne krize potrebuje odgovore na vprašanja o družbeni sprejemljivosti potrebnih strukturnih reform. Zato je predsednik Vlade Borut Pahor 7. julija 2009 povabil socialne partnerje – tudi predstavnike reprezentativnih sindikalnih zvez in konfederacij - na 2. konferenco razvojnega dialoga. Odpirajo se mnoge temeljne dileme o globalnem razvojnem modelu družbe in možnih vizijah prihodnjega razvoja. Te zahtevajo temeljit razmislek in poglobljeno široko razpravo, ki jo Vlada načrtuje v prihodnjih mesecih. V izhodiščih za razpravo želi tokrat odpreti predvsem tista izmed najpomembnejših vprašanj, na katera je potrebno odgovoriti, da bi odpravili strukturne slabosti v Sloveniji, ki ovirajo naš dolgoročni gospodarski in socialni razvoj. Kako povečati konkurenčno sposobnost gospodarstva in zagotoviti socialno varnost sta osnovni vprašanji. Kar nekaj področij bi morali v času krize urejati, organizirati in voditi drugače in v PERGAMU upamo, da ne zopet le na račun delavcev ali morda celo s kaznovalno politiko in novim davkom za pare brez otrok, kot je najprej »ušlo« finančnemu ministru Križaniču, ali z administrativnim določanjem višjega praga starosti za upokojevanje v času, ko delodajalci zmanjšujejo zaposlovanje in ko za starejše delavce ni prilagojenih delovnih mest in ko mladi z vsemi vrstami izobrazbe ostajajo brez možnosti za zaposlitev. V Pergamu smo prepričani, da le znanje in nova delovna mesta – torej delo in ustrezne plače lahko pripeljejo družbo iz krize in zagotovijo dolgoročni razvoj, socialno državo in medgeneracijsko vzajemnost.

IZHODIŠČNE PLAČE PO KOLEKTIVNIH POGODBAH DEJAVNOSTI ZA JANUAR; FEBRUAR; MAREC; APRIL, MAJ, JUNIJ 2009

Tarifni. razred	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
KPPI	360,61	393,57	436,43	482,57	541,90	640,77	723,16	855,00	1.019,79
Cel. pap.	420,10	476,77	533,57	590,28	689,89	892,75	1.055,08	1.339,15	1.542,06
Grafična	420,85	462,94	513,44	576,56	656,53	753,32	854,33	1.182,59	1.426,68
Čas. inf.	442,25	508,59	574,93	641,26	751,83	972,95	1.149,85	1.459,43	1.680,55
Revijalna	442,25	508,59	574,93	641,26	751,83	972,95	1.149,85	1.459,43	1.680,55
Založn.	427,05	491,11	555,17	619,22	725,99	939,51	1.110,33	1.409,27	1.622,79
Knjigotr.	396,64	456,14	515,63	575,13	674,29	872,61	1.031,26	1.308,91	1.507,23
Drobno gosp.	344,47	392,70	440,92	496,04	554,60	661,38	750,94	895,62	1.074,75

Legenda:

KPPI	Kolektivna pogodba o izredni uskladitvi plač za leto 2007 in načinu usklajevanja plač, povračilu stroškov v zvezi z delom in drugih osebnih prejemkih za leti 2008 in 2009 Ur.l.RS št. 62/2008
Cel. pap.	Kolektivna pogodba celulozne, papirne in papirno-predelovalne dejavnosti Ur.l RS 7/98, 78/00, 37/02, 33/04, 101/04, 126/04, 79/05, 91/06, 10/07, 86/07, 16/08, 85/08, 97/08, 14/09
Grafična	Kol. pogodba graf. dej. Ur. list RS 51/98, 64/01, 24/04, 103/04, 79/05, 95/06, 10,93/07, 35/08, 97/08
Čas. inf.	K. p. čas.inf.,zal. in knjig. dej. Ur.l. 43,77/00;24,46,78/01,33,117/04,79/05, 95/06, 10,93/07, 35,97/08
Revijalna	K. p. čas.inf.,zal. in knjig. dej. Ur.l. 43,77/00;24,46,78/01,33,117/04,79/05, 95/06, 10,93/07, 35,97/08
Založn.	K. p. čas.inf.,zal. in knjig. dej. Ur.l. 43,77/00;24,46,78/01,33,117/04,79/05, 95/06, 10,93/07, 35,97/08
Knjigotr.	Aneks h Kolektivni pogodbi časopisno-informativne, založniške in knjigotrske dejavnosti za Knjigotrsko dejavnost - Ur.l.RS 24,46,78/01, 33,117/04,79/05, 95/06, 10,93/07, 35,97/08
Drobno gosp.	Kol. pog. med delavci in družbami drobnega gospodarstva in velja za delodajalce, ki so člani GZS-Združenja drobnega gospodarstva, Ur. l. RS št. 6/00, 108/01, 103/04
NEGOSPOD-ARSTVO	Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti v RS, Ur.l. RS 18/1991. Izhodiščna plača za I. TR (količnik 1,00) za negospodarstvo je po ZSPJS od januarja do julija 2007 232,79 EUR, od julija 2007 dalje pa 235,82 EUR (Ur. list RS 68/06, 71/06, 57/07). Z januarjem 2008 se je izhodiščna plača povečala za 3,4 % in znaša za I. tarifni razred 234,84 EUR (Ur.l.RS št. 17/2008). Z julijem 2008 se je izhodiščna plača povečala za 2 % in znaša 248,72 EUR (ZSPJS, Ur.l.št.58/2008). Splošna uskladitev osnovnih plač iz priloge 1 ZSPJS se v letu 2009 ne izvede (Ur.l. RS 23/2009).

SKPgđ – Splošna kolektivna pogodba za gospodarske dejavnosti je bila odpovedana (Ur.l. RS 90/2005) in se od 30. 6. 2006 ne uporablja več.

*Kolektivna pogodba za prevoz blaga v cestnem prometu in *Kolektivna pogodba špedicijske dejavnosti sta bili odpovedani in se od 1. 7. 2004 ne uporabljata.

Izhodiščne plače zaposlenih, za katere velja Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti RS, so se z julijem 2004 povečale za 2,5 % (Ur. l. RS št. 73/03), julija 2005 pa so se povečale za 2 % (Ur.list RS 53/05). Z julijem 2006 je bilo dogovorjeno 2,35 % povečanje, od katerega se 1,30 % nameni za povečanje izhodiščnih plač, 1,05 % pa za odpravo nesorazmerij v plačah (Ur. l. RS 68/2006), z januarjem 2007 za 0,45 %, od julija 2007 pa za 1,30 % in 1,26 % za odpravo nesorazmerij v plačah (Ur. l. RS št. 57/07). Z januarjem 2008 se je izhodiščna plača za I. tarifni razred povečala za 3,4 %, za enak odstotek so se povečale vse osnovne plače. Z julijem 2008 se je izhodiščna plača povečala za 2 % (Ur. l. RS št. 58/2008).

V skladu s podpisanimi tarifnimi prilogami in aneksi k tarifnim prilogam h kolektivnim pogodbam dejavnosti zasebnega sektorja so se povečale izhodiščne plače v:

- Celulozni, papirni in papirno-predelovalni dejavnosti (šifra SKD 21) avgusta 2004 za 3,85 %, avgusta 2005 za 3,35 %, avgusta 2006 za razliko do 70 % zneska 12.773 SIT in nato za 2,1 %, **avgusta 2007 za 2,5 %, januarja 2008 za 2,6 %, avgusta 2008 za 4,2 %, januarja 2009 za 0,6 %**
- Grafični dejavnosti (šifra SKD 22.2) avgusta 2004 za 3,5 %, avgusta 2005 nominalno povečane še za 3 %, avgusta 2006 za 2,15 %, **avgusta 2007 za 3,01 %, februarja 2008 za 2,75 %, avgusta 2008 za 4,00 %, januarja 2009 za 0,8 %**
- Časopisno-inf. dejavnosti (šifra SKD 22.120) avg. 2004 za 2,7 %, nov. 2004 za 0,8 %, junija 2005 za 2 %, sept. 2005 za 1 %, avgusta 2006 za 2 %, **avgusta 2007 za 3,00 %, februarja 2008 za 2,75 %, avgusta 2008 za 4,00 %, januarja 2009 za 0,8 %**
- Revijalni dejavnosti (šifra SKD 22.130) avg. 2004 za 2,7 %, nov. 2004 za 0,8 %, junija 2005 za 2 %, septembra 2005 za 1 %, avgusta 2006 za 2 %, **avgusta 2007 za 3,00 %, februarja 2008 za 2,75 %, avgusta 2008 za 4,00 %, januarja 2009 za 0,8 %**
- Založniški dejavnosti (šifra SKD 22.110, 22.140, 22.150) avg. 2004 za 2,7 %, nov. 04 za 0,8 %, jun. 2005 za 2 %, sept. 05 za 1 %, avgusta 2006 za 2,2 %, **avgusta 2007 za 3,00 %, februarja 2008 za 2,75 %, avgusta 2008 za 4,00 %, januarja 2009 za 0,8 %**
- Knjigotrški dejavnosti (šifra SKD 52.471, 52.472, 52.473) avg. 2004 za 2,7 %, nov. 04 za 0,8 %, jun. 2005 za 2 %, sept. 05 za 1 %, avgusta 2006 za 2,2 %, **avgusta 2007 za 3,00 %, februarja 2008 za 2,75 %, avgusta 2008 za 4,00 %, januarja 2009 za 0,8 %**
- Cestnem gospodarstvu (šifra SKD 45.23) avgusta 2004 za 3,9 %, januarja 2005 za 1,1 %, avgusta 2005 za 2 %, avgusta 2006 za 2,15 %, **avgusta 2007 za 3,9 %, avgusta 2008 za 6,00 %**.

Za enake odstotke, kot je navedeno zgoraj, so se istočasno v vseh teh dejavnostih povečale tudi vse **OSNOVNE PLAČE**, tudi tiste, ki so višje od izhodiščnih plač, razen v cestnem gospodarstvu, kjer so se povečale izhodiščne plače avgusta 2004, januarja in avgusta 2005, avgusta 2006, avgusta 2007

in avgusta 2008 pa najnižje osnovne plače in glede na sistem izračuna plač v posameznih družbah so se ustrezno povečale osnovne plače.

V skladu s Kolektivno pogodbo o načinu usklajevanja plač, povračilu stroškov v zvezi z delom in regresu za letni dopust, so se z avgustom 2006 povečale izhodiščne in najnižje osnovne plače po kolektivnih pogodbah za 2 %, z avgustom 2007 za 2,5 %, z avgustom 2008 pa za 3,9 %, razen po kolektivnih pogodbah, ki same določajo odstotke povečanja plač.

Po Kolektivni pogodbi o izredni uskladitvi plač za leto 2007 in načinu usklajevanja plač, povračilu stroškov v zvezi z delom in drugih osebnih prejemkih za leti 2008 in 2009, so se vsem zaposlenim v zasebnem sektorju osnovne plače z januarjem 2008 povečale za 5,2 %, razen pri tistih delodajalcih, ki so plače zaposlenim za leto 2007 povečali, oziroma pripada zaposlenim razlika med 5,2 % od realiziranega povečanja plač v letu 2007. Z januarjem 2009 so se izhodiščne plače po tej kolektivni pogodbi povečale za 1,15 %, za enak odstotek pa so se povečale najnižje osnovne plače v tistih dejavnostih, ki same ne urejajo povečanja plač.

Delavcem pri delodajalcih, ki so uskladitvena dodatka dobivali izplačevana v skladu z zakonom, ker nimajo kolektivnih pogodb dejavnosti ali pa zneskov uskladitve le te niso določale, se znesek uskladitvenih dodatkov v skladu s Kolektivno pogodbo o načinu usklajevanja plač, povračilu stroškov v zvezi z delom in regresu za letni dopust (Ur. l. 76/06) vključi v sistem plač tako, da se **osnovne plače delavcev za avgust 2006 povečajo za 6.767 SIT**; uskladitvena dodatka se posebej ne izplačujeta več. Delavcem, ki so zaradi sistemskega povečanja plač prejeli nižji uskladitveni dodatek od zakonsko določenega, se osnovne plače za avgust 2006 povečajo za 67 % zneska uskladitve, do katerega so bili upravičeni.

IZHODIŠČNE IN NAJNIŽJE OSNOVNE IN IZPLAČANE PLAČE ZA KEMIČNO IN GUMARSKO INDUSTRIJO IN GRADBENE DEJAVNOSTI ZA JANUAR, FEBRUAR, MAREC, APRIL, MAJ, JUNIJ 2009

ZA KEMIČNO IN GUMARSKO INDUSTRIJO					ZA GRADBENE DEJAVNOSTI			
Tarifni razred	Izhodiščna plača I. sk.	Najnižja osnovna pl. I. sk.	Izhodiščna plača II. sk.	Najnižja osnovna pl. II. sk.	Tarifni razred	Najn. osn. pl./uro	Najn. osn. plača za 174 ur	Najnižja izplačana plača
I	332,89	366,18	352,66	402,03	I	2,34	408,00	590,00
II	366,18	407,67	387,93	442,24	II	2,55	443,00	617,00
III	409,45	452,36	433,77	492,66	III	2,82	491,00	670,00
IV	456,04	505,79	483,14	550,85	IV-1	3,13	544,00	740,00
V	515,98	569,90	546,63	620,68	IV-2	3,32	577,00	770,00
VI/0					V-1	3,70	643,00	810,00
VI/1	615,84	641,14	652,42	698,27	V-2	3,93	683,00	850,00
VI/2	667,17	694,56	706,80	756,46	VI-1	4,14	720,00	890,00
VII/1	699,06	780,05	740,59	849,57	VI-2	4,79	834,00	960,00
VII/2	756,53	844,17	801,46	919,39	VII-1	4,91	854,00	1.005,00
VIII	832,22	986,64	881,65	1.074,57	VII-2	5,52	960,00	1.102,00
IX	998,67	1.111,29	1.057,98	1.210,32	VII-3	5,94	1.034,00	1.212,00
					VIII	6,58	1.145,00	1.452,00
					XI	7,64	1.329,00	1.747,00

Legenda za kemično in gumarsko industrijo:

Kem. I. sk.	Kolektivna pogodba za kemično in gumarsko industrijo Slovenije (proizvodnja razstreliv, lepil, eteričnih olj in drugih kemičnih izdelkov, umetnih vlaken in plastičnih mas*) Ur. list RS 9/98, 78,81,83, 91,112/04, 79/05, 37/2007, 95/07, 89/08
Kem. II. sk.	Kolektivna pogodba za kemično in gumarsko industrijo Slovenije (proizv. osnovnih kemikalij, razkužil, pesticidov in drugih agrokemičnih izdelkov, kritnih barv, lakov in podobnih premazov, tiskarskih barv in kitov, mil in pralnih sredstev, čistilnih in polirnih sredstev, parfumov in toaletnih sredstev ter izdelkov iz gume*) Ur. list RS 9/98, 78,81,83, 91,112/04, 79/05, 37/2007, 95/07, 89/08
Izhodiščna plača	Izhodiščna plača služi kot osnova za izračun plač pri tistih delodajalcih, ki uporabljajo ta znesek kot osnovo za izračun svojih osnovnih plač.
Najnižja osnovna pl.	Najnižja osnovna plača je dejanska najnižja osnovna plača zaposlenih po posameznih tarifnih razredih
	*Za podskupine dejavnosti kemije pri proizvodnji izdelkov iz plastičnih mas in izdelkov iz gume velja tarfina priloga samo, če delodajalci in delojemalci niso vključeni v Kolektivno pogodbo med delavci in družbami drobnega gospodarstva. Nova tarfina priloga h Kolektivni pogodbi za kemično in gumarsko industrijo Slovenije določa nove zneske izhodiščnih in najnižjih osnovnih plač od maja 2007 dalje.

Legenda za gradbene dejavnosti:

Gradb.	Kolektivna pogodba za dejavnost gradbeništva Slovenije Ur. list RS 1/2005, 100/05, 83/06, 71/07, 18/2008, 76/2008
Najn. osn. pl./uro	Urna postavka najnižje osnovne plače za obračun mesečne plače je lahko enaka, mesečni znesek pa se lahko razlikuje glede na razporeditev mesečnega fonda ur.
Najn. osn. pl. za 174 ur	Najnižja osnovna plača za posamezni tarifni razred za polni delovni čas in normalne pogoje dela za mesečni fond 174 ur.
Najnižja izplačana plača	Delodajalec je dolžan izplačevati najmanj zneske izplačanih plač, ki vsebujejo vse sestavine plače, ki jih določata zakon in kolektivna pogodba – osnovna plača, dodatki, delovna uspešnost in uspešnost, razen obračunanih zneskov za nadurno delo. Zneski najnižjih izplačanih plač ne veljajo za delavce, ki ne dosegajo planiranih rezultatov po vnaprej znanih kriterijih.

Tarifna priloga h Kolektivni pogodbi gradbeništva določa nove zneske najnižjih osnovnih plač in najnižjih izplačanih plač od avgusta 2006 dalje. Delodajalec in sindikat pri delodajalcu se lahko, glede na doseženo produktivnost v posameznih družbah, dogovorita za višji znesek osnovnih in izplačanih plač.

Z avgustom 2007 velja nova tarifna priloga h Kolektivni pogodbi gradbenih dejavnosti, ki določa za 2,84 do 2,95 % višje najnižje osnovne plače in od 2,8 do 5,5 % zvišanje najnižjih izplačanih plač, različno po posameznih tarifnih razredih.

S februarjem 2008 je pričela veljati spremenjena Tarifna priloga h Kolektivni pogodbi gradbenih dejavnosti, z avgustom 2008 pa je začela veljati nova Tarifna priloga h Kolektivni pogodbi gradbenih dejavnosti.

NAJNIŽJE OSNOVNE PLAČE PO KOLEKTIVNI POGODBI ZA KOVINSKO INDUSTRIJO, DEJAVNOST TRGOVINE, TEKSTILNO DEJAVNOST IN DEJAVNOST GOSTINSTVA IN TURIZMA ZA JANUAR, FEBRUAR, MAREC, APRIL, MAJ, JUNIJ 2009

Tarifni razred	KOVINSKA		TRGOVINA	TEKSTIL	GOST. IN TUR.
	Najnižja osnovna plača		Najnižja osnovna plača	Najnižja osnovna plača	Najnižja osnovna plača
	na mesec	na uro			
I. enostavna dela	450,66	2,59	407,92	394,00	426,80
II. manj zahtevna dela	492,42	2,83	443,97	421,71	464,11
III. srednje zahtevna dela	542,88	3,12	490,84	458,17	512,38
IV. zahtevna dela	619,44	3,56	541,30	503,12	565,05
V. bolj zahtevna dela	676,86	3,89	606,17	558,07	631,99
VI. zelo zahtevna dela	789,96	4,54	714,32	659,62	742,79
VII. visoko zahtevna dela	922,20	5,30	856,64	744,27	836,07
VIII. najbolj zahtevna dela	1.054,44	6,06		879,69	985,29
IX. izjemno pomembna, najbolj zaht. dela	1.245,84	7,16		1.048,97	1.171,81

Legenda:

Kovinska	Kolektivna pogodba za kovinsko industrijo Slovenije, Ur. l. RS št. 108/05, 97/06, 33/2008, 70/2008
Trgovina	Kolektivna pogodba dejavnosti trgovine Slovenije, Ur. l. RS št. 111/06, 127/06, 21/2008, 94/08, 10/09, 34/09, 55/2009
Tekstil	Kol. pog. za tekstilne, oblačilne, usnjarske in usnjarsko-predelov. dej. Ur. list RS št. 5/98, 108/01, 35/02; 5,114/03, 106/04; 46,94/05, 10/06, 121/06 odpoved Kol. pogodba za tekstilne, oblačilne, usnjarske in usnjarsko-predelovalne dej. o načinu usklajevanja plač, povračilu stroškov v zvezi z delom in regresu za letni dopust za leti 2008 in 2009 Ur.l.RS št 127/06, 138/06; Ur.l.št. 67/2008, 55/2009 - nova
Gost. in tur.	Kolektivna pogodba dejavnosti gostinstva in turizma Slovenije, Ur. l. RS št. 83/97, 35/98, 84/01, 45/02, 33/03, 87/04, 139/04, 71/05, 100/05, 83/06, 83/07, 124/07, 42/2008, 55/2009

Najnižje osnovne plače za kovinsko industrijo se uporabljajo od 1. 9. 2005 dalje, povišane so bile z julijem 2006, prilagojene in preračunane v Evre pa z avgustom 2006. 28. 8. 2007 je bil dosežen dogovor, da se najnižje osnovne plače z avgustom 2007 povečajo za 2,8 %. Z januarjem 2008 so se najnižje osnovne plače uskladile za 2,4 % zaradi nepredvideno visoke inflacije v letu 2007, z junijem 2008 so se dodatno povečale in z avgustom 2008 je bilo dogovorjeno ponovno povečanje.

Najnižje osnovne plače za dejavnost trgovine se uporabljajo od 1. 1. 2007. Zneski uskladitve po Zakonu o izvajanju dogovora o politiki plač za leti 2004-2005 so vključeni v najnižje osnovne plače. V VII. Tarifnem razredu so združeni dosednji VII., VIII. in IX. tarifni razred. Z avgustom 2007 so se najnižje osnovne plače povečale za 2,5 %, z oktobrom 2008 pa so bile z Dogovorom o spremembah in dopolnitvah Kolektivne pogodbe dejavnosti trgovine Slovenije določene nove najnižje osnovne plače.

Z Aneksom h Kolektivni pogodbi dejavnosti gostinstva in turizma Slovenije je z avgustom 2007 odpravljen pojem izhodiščne plače in ga nadomešča pojem najnižje osnovne plače, ki je za določen tarifni razred najnižja plača za posamezni tarifni razred. Z aprilom 2008 so se najnižje osnovne plače povečale.

Zneski izhodiščnih plač in najnižjih osnovnih plač posameznih kolektivnih pogodb dejavnosti so čista izhodišča za posamezne tarifne razrede, brez kateregakoli dodatka, kot so na primer: dodatek na delovno dobo, dodatek na zahtevnost dela, dodatek na težje delovne pogoje, dodatek na količino in kakovost opravljenega dela, brez količnikov in podobno. **Vsi dodatki se prištevajo k osnovni plači.** Tako oblikovane plače so pravno iztožljive in so najnižji minimum.

V podjetjih, kjer imajo sklenjene podjetniške kolektivne pogodbe, veljajo seveda določbe teh kolektivnih pogodb, ki lahko posamezne pravice uredijo bolje ali drugače.

Za družbe, za katere ni sklenjena kolektivna pogodba dejavnosti, se uporabljajo določbe Kolektivne pogodbe o izredni uskladitvi plač za leto 2007, povračilu stroškov v zvezi z delom in drugih osebnih prejemkih za leti 2008 in 2009. **Določbe o uskladitvi plač iz te kolektivne pogodbe se uporabljajo tudi za tiste dejavnosti, ki v svojih kolektivnih pogodbah ne urejajo usklajevanja plač.**

Vsaka družba lahko tudi brez podjetniške kolektivne pogodbe delavcem izplača višje plače, kot jih določajo kolektivne pogodbe posameznih dejavnosti.

V dejavnostih dogovorjeni standardi so tisti minimum na državnem nivoju, ki ga mora izvajati sleherno podjetje v panogi oziroma zavod, tudi tisti, ki ne posluje najboljšo. Zato ni niti najmanj stimulatивно za zaposlene, da tudi dobra podjetja izplačujejo plače samo v višini tako določenega minimuma, kar lahko opazimo v veliki večini. Ta podjetja bi morala delavcem izplačati več, saj so prav delavci v največji meri zaslužni za dobre poslovne rezultate in imajo pravico dobiti iz tega naslova nekaj več.

V nekaterih dejavnostih oziroma pri posameznih delodajalcih se lahko v primeru, da bi izplačilo plač ogrozilo obstoj delodajalca in povzročilo večje število presežnih delavcev, zaradi ohranitve delovnih mest delodajalec in sindikat pisno dogovorita o drugačni politiki izplačila povečanega dela plač, vendar le začasno do 6 mesecev z možnim časovnim podaljšanjem.

NAJNIŽJE OSNOVNE PLAČE PO KOLEKTIVNI POGODBI ZA CESTNO GOSPODARSTVO, LESARSTVO, CESTNI POTNIŠKI PROMET, OBRT IN PODJETNIŠTVO ZA JANUAR, FEBRUAR, MAREC, APRIL, MAJ, JUNIJ 2009

Tarifni razred	CESTNO GOSP. Najnižja osn. plača	CESTNI P. P.		LESARSTVO Najnižja osn. plača	OBRT IN PODJ. Najnižja osn. plača
		Najnižja osnovna plača na mesec	na uro		
I. enostavna dela	405,41	382,25	2,20	382,33	516,11
II. manj zahtevna dela	441,97	397,45	2,28	417,48	536,55
III. srednje zahtevna dela	489,47	461,97	2,66	460,08	579,47
IV. zahtevna dela	540,65	510,36	2,93	506,94	592,76
V. bolj zahtevna dela	606,11	572,53	3,29	566,58	628,53
VI. zelo zahtevna dela	723,43	676,19	3,89	665,62	720,51
VII./1 visoko zahtevna dela	821,18	762,57	4,38	749,76	843,15
VII./2 visoko zahtevna dela	899,40				
VIII. najbolj zahtevna dela	977,60				945,35
IX. izjemno zahtevna dela	1.173,12				
VOZNIK		562,02	3,23		

OPOMBA: Kompenzacija za čas malice za vozno osebje po KP CPP znaša 1,17 EUR na dan.

Legenda:

Cestno gosp.	Kolektivna pog. za cestno gospodarstvo Ur. list RS št. 135/04, 50/05, 87/05, 111/06, 19/07, 7,103/08
Cestni p. p.	Kolektivna pogodba za cestni potniški promet Slovenije, Ur. l. RS šte. 6/2007, 99/2008. 35,46/2009
Lesarstvo	Kolektivna pogodba za lesarstvo, Ur. list RS šte. 132/2006, 32/2008
KP obrt.podj.	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo, Ur.l.RS šte. 73/2008 - nova

Za **dejavnost cestnega gospodarstva** velja od 1. 1. 2007 nova tarfna priloga; najnižje osnovne plače predstavljajo oziroma zagotavljajo najnižji znesek osnovne plače v okviru posameznega tarifnega razreda in so določene za polni delovni čas z mesečnim fondom 174 ur. Delodajalec in sindikat pri delodajalcu se lahko glede na doseženo produktivnost v posameznih družbah dogovorita za višje zneske najnižjih osnovnih plač.

Za **cestni potniški promet** je sprejeta nova kolektivna pogodba, ki velja od 1. 1. 2007 dalje.

Za dejavnost **lesarstva** je sprejeta nova kolektivna pogodba z veljavnostjo od 1. 1. 2007 dalje, od 1. marca 2008 pa velja spremenjena tarfna priloga z višjimi najnižjimi osnovnimi plačami.

ZNESKI USKLADITVE V SKLADU Z ZAKONOM O DOGOVORU O POLITIKI PLAČ 2004-2005

Zneski v SIT

Kolektivna pogodba dejavnosti	2004	2005	avgust 2006	SKUPAJ	Opombe
Drobno gospodarstvo	7.400	6.800	14.200	59,26 EUR	Ur. l. 103/04

V kolektivnih pogodbah drugih dejavnosti so zneski uskladitve vključeni v sistem plač.

Delavec mora dobiti najmanj za dogovorjeni znesek povečano plačo od avgusta 2004 (oz. od julija v gostinstvu in turizmu in od maja 2004 v kovinski dej.) dalje. V dejavnostih, kjer so se z avgustom, oktobrom in novembrom 2004 ter januarjem, junijem in avgustom 2005 povečale izhodiščne oziroma osnovne plače v odstotkih, mora biti to povečanje najmanj v višini dogovorjenega zneska, v nasprotnem primeru je delavec upravičen do izplačila razlike do dogovorjenega zneska. **Zneski se izplačujejo toliko časa, dokler v celoti niso vključeni v sistem plač.**

V dejavnostih, ki nimajo sklenjenih kolektivnih pogodb dejavnosti in se uporablja Kolektivna pogodba o načinu usklajevanja plač, povračilu stroškov v zvezi z delom in regresu za letni dopust, so uskladitveni zneski z avgustom 2006 vključeni v izhodiščne plače (Ur. l. 76/06).

V kovinski dejavnosti so od 1. 1. 2006 uskladitveni dodatki v celoti pretvorjeni v najnižje osnovne plače.

V celulozni, papirni in papirno-predelovalni dejavnosti, v grafični dejavnosti, v časopisno-informativni, založniški in knjigotrški dejavnosti, v dejavnosti gradbeništva in v dejavnosti gostinstva in turizma so uskladitveni dodatki od 1. avgusta 2006 dalje vključeni v sistem plač.

V dejavnosti trgovine, cestnem gospodarstvu, cestnem potniškem prometu, lesarstvu in tekstilni dejavnosti so uskladitveni dodatki vključeni v sistem plač s 1. 1. 2007.

V lesarski dejavnosti se mora skupni znesek uskladitve za leti 2004 in 2005 in 2 % povečanje osnovnih plač za leto 2006 po določilu v tarifni prilogi KP vključevati v osnovne plače (Ur.l.RS št. 66/2007).

Za kemijsko in gumarsko dejavnost je z Aneksom h Kolektivni pogodbi za kemično in gumarsko industrijo Slovenije (Ur.l. RS št. 95/2007) določeno, da se morajo najpozneje do aprila 2008 usklajevalni zneski za leti 2004 in 2005 vključiti v osnovne plače delavcev v višini in na način, ki je najprimernejši pri posameznem delodajalcu v dogovoru z reprezentativnimi sindikati pri delodajalcu.

NAJNIŽJA – MINIMALNA PLAČA

Minimalna plača, določena z Zakonom o določitvi minimalne plače, ki je bil sprejet v Državnem zboru 26. 10. 2006 in je objavljen v Uradnem listu RS št. 114/2006, znaša od avgusta 2008 dalje **589,19 EUR** (Ur. l. RS št. 76/2008).

To je z zakonom določena najnižja plača, ki jo lahko delavec prejme za opravljeno delo za polni delovni čas, ne glede na pričakovane delovne rezultate in ne glede na likvidnostno stanje podjetja (ZMPUPR Ur. list RS 39/99).

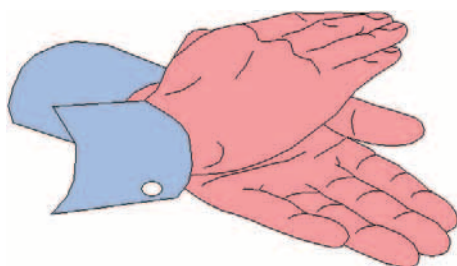
POVRAČILO STROŠKOV ZA PREHRANO MED DELOM

Pravica do povračila stroškov za prehrano med delom je opredeljena v kolektivnih pogodbah in v zakonu o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov (Ur.l. 87/97). Po večini kolektivnih pogodb dejavnosti in po zakonu se znesek povračila za prehrano med delom usklajuje dvakrat letno - januarja in julija - v skladu z gibanjem cen prehrabnih izdelkov, katerih količnik rasti cen za obdobje julij –december 2008 je 1,000, zato se znesek prehrane z januarjem 2009 do julija 2009 ne spremeni.

Znesek povračila stroškov prehrane med delom, ki je določen v Vladni uredbi (Ur. l. RS št. 140/2006), je 6,12 EUR za vsak dan, ko je delojemalec prisoten na delu štiri ali več ur in 0,76 EUR za vsako uro nad 8 ur prisotnosti na delu, če je delojemalec prisoten na delu več kot 8 ur.

Do višine zneska za prehrano med delom, ki ga določa Vladna uredba, se ne plačujejo prispevki za socialno varnost, niti ni obdavčen z dohodnino, za pravne osebe pa so vsa izplačila za prehrano med delom priznana kot odhodki.

V podjetjih privatnega sektorja lahko izplačujejo tudi višje zneske za prehrano med delom, kot so določeni s kolektivnimi pogodbami. V primeru, da bi bila povračila za prehrano višja od zneska, ki je določen z Vladno uredbi, je za razliko nad tem zneskom treba po Zakonu o dohodnini in Spremembi zakona o prispevkih za socialno varnost za prejemnika odvesti prispevke za socialno varnost in obračunati dohodnino, za podjetja pa se celotni – tudi višji znesek prizna kot odhodek.

POVRAČILO STROŠKOV PREHRANE MED DELOM PO KOLEKTIVNIH POGODBAH ZA JANUAR; FEBRUAR; MAREC; APRIL, MAJ, JUNIJ 2009

Kolektivna pogodba	Regres za prehrano za tekoči mesec se izplača v denarnem znesku najpozneje do izplačila plač-do 18.v mesecu.						
	JANUAR	FEBRUAR	MAREC	APRIL	MAJ	JUNIJ	
KPPI	3,56	3,56	3,56	3,56	3,56	3,56	na dan pris. na delu
Cel. pap.	3,69	3,69	3,69	3,69	3,69	3,69	na dan pris. na delu
Grafična	3,69	3,69	3,69	3,69	3,69	3,69	na dan pris. na delu
Činf,rev,zal,knj	145,82	147,74	147,52	141,89	140,78	141,00	za vse dn. pr. na delu
Kovinska	6,12	6,12	6,12	6,12	6,12	6,12	na dan pris. na delu
Trgovina	3,73	3,73	3,73	3,73	3,73	3,73	na dan pris. na delu
Kem. I. sk.	3,69	3,69	3,69	3,69	3,69	3,69	na dan pris. na delu
Kem. II. sk.	3,69	3,69	3,69	3,69	3,69	3,69	na dan pris. na delu
Lesna	največ 6,12	največ 6,12	največ 6,12	največ 6,12	največ 6,12	največ 6,12	na dan pris. na delu
Gradb.	najmanj 4,00	najmanj 4,00	najmanj 4,00	najmanj 4,00	najmanj 4,00	najmanj 4,00	na dan pris. na delu
Cestno g.	najmanj 4,59	najmanj 4,59	najmanj 4,59	najmanj 4,59	najmanj 4,59	najmanj 4,59	na dan pris. na delu
Cest. p. p.	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	na dan pris. na delu
Gost., turizem	največ 6,12	največ 6,12	največ 6,12	največ 6,12	največ 6,12	največ 6,12	na dan pris. na delu
Tekstil	najmanj 3,50	najmanj 3,50	najmanj 3,50	najmanj 3,50	najmanj 3,50	najmanj 3,50	na dan pris. na delu
Drobno gosp.	3,69	3,69	3,69	3,69	3,69	3,69	na dan pris. na delu
Obrt, podjetn.	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	na dan pris. na delu
Negospodarstvo	145,82	147,74	147,52	141,89	140,78	141,00	za vse dn. pr. na delu
Javni sektor	3,69	3,69	3,69	3,69	3,69	3,69	na dan pris. na delu

Z julijem 2008 se je po večini kolektivnih pogodb povračilo stroška za prehrano med delom povečalo za količnik rasti cen prehrabnih proizvodov v prvem polletju leta 2008 (Ur. l. RS št. 71/2008), z januarjem 2009 pa povračilo stroška za prehrano med delom ostaja nespremenjeno, ker je bil količnik rasti cen prehrabnih proizvodov v drugem polletju leta 2008 1,000.

V UREDBI o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Ur. l. 140/06, 76/2008), je znesek povračila stroška za prehrano med delom 6,12 EUR za vsak dan, ko je delavec na delu prisoten 4 ure ali več. Če je delavec na delu prisoten deset ur ali več, se mu za ta dan poleg povračila stroška za prehrano med delom v višini 6,12 EUR povrne tudi povračilo stroška za prehrano do višine 0,69 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu in tudi to povračilo se ne všteva v davčno osnovo.

V Kolektivni pogodbi o izredni uskladitvi plač za leto 2007, povračilu stroškov v zvezi z delom in drugih osebnih prejemkih za leti 2008 in 2009 je določeno, da v kolikor prehrana pri delodajalcu ni organizirana, je delavec za polni delovni čas upravičen do povračila stroškov za prehrano med delom najmanj v višini 3,45 EUR na dan od vključno julija 2008 dalje in 3,56 EUR na dan od vključno januarja 2009.

Po Kolektivni pogodbi za **kovinsko industrijo** so delavci upravičeni po 11 urah dela do polnega dodatnega zneska za prehrano. Delodajalci so praviloma dolžni zagotoviti kvaliteten topli obrok med delom, če pa tega objektivno ne morejo zagotoviti, so dolžni delavcem povrniti stroške za prehrano v denarnem znesku.

Po Kolektivni pogodbi **gradbenih dejavnosti** znaša od avgusta 2008 dalje povračilo stroška za prehrano med delom najmanj 4,00 EUR na dan prisotnosti na delu, če ni zagotovljen topli obrok; za delo 10 ur ali več pripada dodaten topli obrok, če pa ta ni zagotovljen, pa pripada 0,60 EUR na uro za vsako uro dela nad 8 ur.

Po Kolektivni pogodbi **gostinstva in turizma** pripada od novembra 2005 dalje povračilo stroška za prehrano med delom največ do višine Uredbe o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih odhodkov, ki se ne vštevajo v davčno osnovo.

Po Kolektivni pogodbi za **tekstilno dejavnost** so delavci upravičeni do denarnega nadomestila za prehrano med delom, če prehrana pri delodajalcu ni organizirana. V primeru, da delavec dela več kot 8 ur, je upravičen do povračila sorazmernega dela stroška za prehrano.

Po Kolektivni pogodbi za **cestno gospodarstvo** so delavci v primeru, da delajo 10 ali več ur, upravičeni do dodatnega zneska prehrane v višini najmanj 0,67 EUR za vsako uro dela nad 8 ur.

Po Kolektivni pogodbi za **obrt in podjetništvo** delodajalec delavcem zagotavlja topli obrok, če pa ta ni zagotovljen, je delavec upravičen do povračila stroškov za prehrano med delom, če dela vsaj 4 ure na dan. Če delavec dela 11 ur ali več na dan, mu pripada pravica do sorazmerno višjega povračila za prehrano.

Po Kolektivni pogodbi za **cestni potniški promet** je delodajalec praviloma dolžan zagotoviti delavcem topli obrok med delom. Če tega objektivno ne more zagotoviti, mora delavcem povrniti stroške za prehrano v denarnem znesku.

Po kolektivni pogodbi **lesarstva** način zagotovitve prehrane v podjetju po posvetu s sindikatom določi delodajalec.

Po novi Kolektivni pogodbi za **kemično in gumarsko industrijo Slovenije**, ki se je začela uporabljati s 1. majem 2007, je določeno, da se delavcem zagotovi topli obrok v skladu s standardi, če pa ta ni zagotovljen, se delavcem zagotovi povračilo stroškov za prehrano med delom za dneve prisotnosti na delu.

Po Kolektivni pogodbi **komunalnih dejavnosti** je delavec, če prehrana pri delodajalcu ni organizirana ali je delavec iz utemeljenih razlogov ne more uživati, upravičen do povračila stroška prehrane.

DRUGA IZPLAČILA V ZVEZI Z DELOM ZA JANUAR 2009

KOLEKTIVNA POGODBA	JUBILEJNA NAGRADA ZA			ODPRAVN. OB UPOKOJ.	SOLIDARNOSTNA POMOČ ob smrti	
	10 let	20 let	30 let		delavca	druž. člana
KPPI	360,61	540,92	721,22	2.916,46	700,00	350,00
Cel. pap.	420,10	630,15	840,20	2.916,46	4.374,69	1.020,76
Grafična	583,29	874,94	1.166,58	4.374,69	4.374,69	1.020,76
Čas. inf.	583,29	874,94	1.166,58	4.374,69	4.374,69	1.020,76
Revijalna	583,29	874,94	1.166,58	4.374,69	4.374,69	1.020,76
Založn.	583,29	874,94	1.166,58	4.374,69	4.374,69	1.020,76
Knjigotr.	583,29	874,94	1.166,58	4.374,69	4.374,69	1.020,76
Kovinska	450,66	675,99	901,32	4.374,69	1749,88-2478,99	1166,58-1458,23
Trgovina	460,00	689,00	919,00	2.916,46	700,00	350,00
Kem. I. sk.	366,18	549,27	732,36	4.374,69	1.458,23	437,47-874,94
Kem. II. sk.	402,03	603,05	804,06	4.374,69	1.458,23	437,47-874,94
Gradb.	408,00	612,00	816,00	2.900,00	1.252,00	750,00
Gost., turizem	426,80	640,20	853,60	4.374,69	1.458,23	874,94
Cest. g.	405,41	810,82	1.216,23	2.916,46	874,94	583,29
Cest. p. p.	382,25	573,38	764,50	2.916,46	755,00	378,00
Tekstil	374,00	561,00	700,00	2.916,46	700,00	350,00
Lesna	382,33	573,50	764,66	2.916,46	874,94	437,47
Drobno gosp.	583,29	874,94	1.166,58	2.916,46	1.458,23	437,47
Obrt in podjetn.	583,29	874,94	1.166,58	2.916,46	1.458,23	729,12
Javni sektor	288,76	433,13	577,51	4.650,87	577,51	577,51
Vladna uredba	460,00	689,00	919,00	4.063,00	3.443,00	3.443,00

Vladna uredba:	solidarnostna pomoč za težjo invalidnost, daljšo bolezen, elementarno nesrečo ali požar, ki prizadene delavca - do višine 1.252,00
KPPI	za 40 let delovne dobe pri zadnjem delodajalcu je jubilejna nagrada v višini 901,53
Cestno g.:	za 40 let skupne delovne dobe pripada jubilejna nagrada v višini 1.621,64
Kovinska ind.:	za 40 let delovne dobe izključno pri zadnjem delodajalcu je jubilejna nagrada 1.126,65
Tekstil:	za 40 let dela delavca oz. za 38 let dela delavke pri zadnjem delodaj. je jub. nagr. 800,00
Trgovina:	za 40 let delovne dobe pri zadnjem delodajalcu je jubilejna nagrada 919,00
Vladna uredba:	za 40 let delovne dobe je jubilejna nagrada 919,00

DRUGA IZPLAČILA V ZVEZI Z DELOM ZA FEBRUAR 2009

KOLEKTIVNA POGODBA	JUBILEJNA NAGRADA ZA			ODPRAVN. OB UPOKOJ.	SOLIDARNOSTNA POMOČ ob smrti	
	10 let	20 let	30 let		delavca	druž. člana
KPPI	360,61	540,92	721,22	2.954,82	700,00	350,00
Cel. pap.	420,10	630,15	840,20	2.954,82	4.432,23	1.034,19
Grafična	590,96	886,45	1.181,93	4.432,23	4.432,23	1.034,19
Čas. inf.	590,96	886,45	1.181,93	4.432,23	4.432,23	1.034,19
Revijalna	590,96	886,45	1.181,93	4.432,23	4.432,23	1.034,19
Založn.	590,96	886,45	1.181,93	4.432,23	4.432,23	1.034,19
Knjigotr.	590,96	886,45	1.181,93	4.432,23	4.432,23	1.034,19
Kovinska	450,66	675,99	901,32	4.432,23	1772,89-2511,60	1181,93-1477,41
Trgovina	460,00	689,00	919,00	2.954,82	700,00	350,00
Kem. I. sk.	366,18	549,27	732,36	4.432,23	1.477,41	443,22-886,45
Kem. II. sk.	402,03	603,05	804,06	4.432,23	1.477,41	443,22-886,45
Gradb.	408,00	612,00	816,00	2.900,00	1.252,00	750,00
Gost., turizem	426,80	640,20	853,60	4.432,23	1.477,41	886,45
Cest. g.	405,41	810,82	1.216,23	2.954,82	886,45	590,96
Cest. p. p.	382,25	573,38	764,50	2.954,82	755,00	378,00
Tekstil	374,00	561,00	700,00	2.954,82	700,00	350,00
Lesna	382,33	573,50	764,66	2.954,82	886,45	443,22
Drobno gosp.	590,96	886,45	1.181,93	2.954,82	1.477,41	443,22
Obrt in podjetn.	590,96	886,45	1.181,93	2.954,82	1.477,41	738,71
Javni sektor	288,76	433,13	577,51	4.372,98	577,51	577,51
Vladna uredba	460,00	689,00	919,00	4.063,00	3.443,00	3.443,00
Vladna uredba:	solidarnostna pomoč za težjo invalidnost, daljšo bolezen, elementarno nesrečo ali požar, ki prizadene delavca - do višine 1.252,00					
KPPI	za 40 let delovne dobe pri zadnjem delodajalcu je jubilejna nagrada v višini 901,53					
Cestno g.:	za 40 let skupne delovne dobe pripada jubilejna nagrada v višini 1.621,64					
Kovinska ind.:	za 40 let delovne dobe izključno pri zadnjem delodajalcu je jubilejna nagrada 1.126,65					
Tekstil:	za 40 let dela delavca oz. za 38 let dela delavke pri zadnjem delodaj. je jub. nagr. 800,00					
Trgovina:	za 40 let delovne dobe pri zadnjem delodajalcu je jubilejna nagrada 919,00					
Vladna uredba:	za 40 let delovne dobe je jubilejna nagrada 919,00					

DRUGA IZPLAČILA V ZVEZI Z DELOM ZA MAREC 2009

KOLEKTIVNA POGODBA	JUBILEJNA NAGRADA ZA			ODPRAVN. OB UPOKOJ.	SOLIDARNOSTNA POMOČ ob smrti	
	10 let	20 let	30 let		delavca	druž. člana
KPPI	360,61	540,92	721,22	2.950,46	700,00	350,00
Cel. pap.	420,10	630,15	840,20	2.950,46	4.425,69	1.032,66
Grafična	590,09	885,14	1.180,18	4.425,69	4.425,69	1.032,66
Čas. inf.	590,09	885,14	1.180,18	4.425,69	4.425,69	1.032,66
Revijalna	590,09	885,14	1.180,18	4.425,69	4.425,69	1.032,66
Založn.	590,09	885,14	1.180,18	4.425,69	4.425,69	1.032,66
Knjigotr.	590,09	885,14	1.180,18	4.425,69	4.425,69	1.032,66
Kovinska	450,66	675,99	901,32	4.425,69	1770,28-2507,89	1180,18-1475,23
Trgovina	460,00	689,00	919,00	2.950,46	700,00	350,00
Kem. I. sk.	366,18	549,27	732,36	4.425,69	1.475,23	442,57-885,14
Kem. II. sk.	402,03	603,05	804,06	4.425,69	1.475,23	442,57-885,14
Gradb.	408,00	612,00	816,00	2.900,00	1.252,00	750,00
Gost., turizem	426,80	640,20	853,60	4.425,69	1.475,23	885,14
Cest. g.	405,41	810,82	1.216,23	2.950,46	885,14	590,09
Cest. p. p.	382,25	573,38	764,50	2.950,46	755,00	378,00
Tekstil	374,00	561,00	700,00	2.950,46	700,00	350,00
Lesna	382,33	573,50	764,66	2.950,46	885,14	442,57
Drobno gosp.	590,09	885,14	1.180,18	2.950,46	1.475,23	442,57
Obrt in podjetn.	590,09	885,14	1.180,18	2.950,46	1.475,23	737,62
Javni sektor	288,76	433,13	577,51	4.249,20	577,51	577,51
Vladna uredba	460,00	689,00	919,00	4.063,00	3.443,00	3.443,00
Vladna uredba: solidarnostna pomoč za težjo invalidnost, daljšo bolezen, elementarno nesrečo ali požar, ki prizadene delavca - do višine 1.252,00						
KPPI	za 40 let delovne dobe pri zadnjem delodajalcu je jubilejna nagrada v višini 901,53					
Cestno g.:	za 40 let skupne delovne dobe pripada jubilejna nagrada v višini 1.621,64					
Kovinska ind.:	za 40 let delovne dobe izključno pri zadnjem delodajalcu je jubilejna nagrada 1.126,65					
Tekstil:	za 40 let dela delavca oz. za 38 let dela delavke pri zadnjem delodaj. je jub. nagr. 800,00					
Trgovina:	za 40 let delovne dobe pri zadnjem delodajalcu je jubilejna nagrada 919,00					
Vladna uredba:	za 40 let delovne dobe je jubilejna nagrada 919,00					

Novi predsednik sindikata
v Cetisu **BOJAN PEČNAK**

Izvršni odbor novega Pergamovega sindikata
v CETISU CELJE

DRUGA IZPLAČILA V ZVEZI Z DELOM ZA APRIL 2009

KOLEKTIVNA POGODBA	JUBILEJNA NAGRADA ZA			ODPRAVN. OB UPOKOJ.	SOLIDARNOSTNA POMOČ ob smrti	
	10 let	20 let	30 let		delavca	druž. člana
KPPI	360,61	540,92	721,22	2.837,70	700,00	350,00
Cel. pap.	420,10	630,15	840,20	2.837,70	4.256,55	993,20
Grafična	567,54	851,31	1.135,08	4.256,55	4.256,55	993,20
Čas. inf.	567,54	851,31	1.135,08	4.256,55	4.256,55	993,20
Revijalna	567,54	851,31	1.135,08	4.256,55	4.256,55	993,20
Založn.	567,54	851,31	1.135,08	4.256,55	4.256,55	993,20
Knjigotr.	567,54	851,31	1.135,08	4.256,55	4.256,55	993,20
Kovinska	450,66	675,99	901,32	4.256,55	1702,62-2412,05	1135,08-1418,85
Trgovina	460,00	689,00	919,00	2.837,70	700,00	350,00
Kem. I. sk.	366,18	549,27	732,36	4.256,55	1.418,85	425,66-851,31
Kem. II. sk.	402,03	603,05	804,06	4.256,55	1.418,85	425,66-851,31
Gradb.	408,00	612,00	816,00	2.900,00	1.252,00	750,00
Gost., turizem	426,80	640,20	853,60	4.256,55	1.418,85	851,31
Cest. g.	405,41	810,82	1.216,23	2.837,70	851,31	567,54
Cest. p. p.	382,25	573,38	764,50	2.837,70	755,00	378,00
Tekstil	374,00	561,00	700,00	2.837,70	700,00	350,00
Lesna	382,33	573,50	764,66	2.837,70	851,31	425,66
Drobno gosp.	567,54	851,31	1.135,08	2.837,70	1.418,85	425,66
Obrt in podjetn.	567,54	851,31	1.135,08	2.837,70	1.418,85	709,43
Javni sektor	288,76	433,13	577,51	4.145,61	577,51	577,51
Vladna uredba	460,00	689,00	919,00	4.063,00	3.443,00	3.443,00
Vladna uredba: solidarnostna pomoč za težjo invalidnost, daljšo bolezen, elementarno nesrečo ali požar, ki prizadene delavca - do višine 1.252,00						
KPPI	za 40 let delovne dobe pri zadnjem delodajalcu je jubilejna nagrada v višini 901,53					
Cestno g.:	za 40 let skupne delovne dobe pripada jubilejna nagrada v višini 1.621,64					
Kovinska ind.:	za 40 let delovne dobe izključno pri zadnjem delodajalcu je jubilejna nagrada 1.126,65					
Tekstil:	za 40 let dela delavca oz. za 38 let dela delavke pri zadnjem delodaj. je jub. nagr. 800,00					
Trgovina:	za 40 let delovne dobe pri zadnjem delodajalcu je jubilejna nagrada 919,00					
Vladna uredba:	za 40 let delovne dobe je jubilejna nagrada 919,00					

*Pergamovci, ki vodijo sindikat v tiskarni LEYKAM
– z leve predsednik SREČKO
HIŽAK, sindikalna zaupnika
BRANKO MIHOCI
in ANTON ŠTROMAJER*

DRUGA IZPLAČILA V ZVEZI Z DELOM ZA MAJ 2009

KOLEKTIVNA POGODBA	JUBILEJNA NAGRADA ZA			ODPRAVN. OB UPOKOJ.	SOLIDARNOSTNA POMOČ ob smrti	
	10 let	20 let	30 let		delavca	druž. člana
KPPI	360,61	540,92	721,22	2.815,58	700,00	350,00
Cel. pap.	420,10	630,15	840,20	2.815,58	4.223,37	985,45
Grafična	563,12	844,67	1.126,23	4.223,37	4.223,37	985,45
Čas. inf.	563,12	844,67	1.126,23	4.223,37	4.223,37	985,45
Revijalna	563,12	844,67	1.126,23	4.223,37	4.223,37	985,45
Založn.	563,12	844,67	1.126,23	4.223,37	4.223,37	985,45
Knjigotr.	567,54	844,67	1.126,23	4.223,37	4.223,37	985,45
Kovinska	450,66	675,99	901,32	4.223,37	1689,35-2393,24	1126,23-1407,79
Trgovina	460,00	689,00	919,00	2.815,58	700,00	350,00
Kem. I. sk.	366,18	549,27	732,36	4.223,37	1.407,79	422,34-844,67
Kem. II. sk.	402,03	603,05	804,06	4.223,37	1.407,79	422,34-844,67
Gradb.	408,00	612,00	816,00	2.900,00	1.252,00	750,00
Gost., turizem	426,80	640,20	853,60	4.223,37	1.407,79	844,67
Cest. g.	405,41	810,82	1.216,23	2.815,58	844,67	563,12
Cest. p. p.	382,25	573,38	764,50	2.815,58	755,00	378,00
Tekstil	374,00	561,00	700,00	2.815,58	700,00	350,00
Lesna	382,33	573,50	764,66	2.815,58	844,67	422,34
Drobno gosp.	563,12	844,67	1.126,23	2.815,58	1.407,79	422,34
Obrt in podjetn.	563,12	844,67	1.126,23	2.815,58	1.407,79	703,90
Javni sektor	288,76	433,13	577,51	4.275,15	577,51	577,51
Vladna uredba	460,00	689,00	919,00	4.063,00	3.443,00	3.443,00
Vladna uredba:	solidarnostna pomoč za težjo invalidnost, daljšo bolezen, elementarno nesrečo ali požar, ki prizadene delavca - do višine 1.252,00					
KPPI	za 40 let delovne dobe pri zadnjem delodajalcu je jubilejna nagrada v višini 901,53					
Cestno g.:	za 40 let skupne delovne dobe pripada jubilejna nagrada v višini 1.621,64					
Kovinska ind.:	za 40 let delovne dobe izključno pri zadnjem delodajalcu je jubilejna nagrada 1.126,65					
Tekstil:	za 40 let dela delavca oz. za 38 let dela delavke pri zadnjem delodaj. je jub. nagr. 800,00					
Trgovina:	za 40 let delovne dobe pri zadnjem delodajalcu je jubilejna nagrada 919,00					
Vladna uredba:	za 40 let delovne dobe je jubilejna nagrada 919,00					

*Izvršni odbor Sindikata
Pergam v VALKARTONU;
desno predsednik TAJIP
HASANI*

DRUGA IZPLAČILA V ZVEZI Z DELOM ZA JUNIJ 2009

KOLEKTIVNA POGODBA	JUBILEJNA NAGRADA ZA			ODPRAVN. OB UPOKOJ.	SOLIDARNOSTNA POMOČ ob smrti	
	10 let	20 let	30 let		delavca	druž. člana
KPPI	360,61	540,92	721,22	2.819,98	700,00	350,00
Cel. pap.	420,10	630,15	840,20	2.819,98	4.229,97	986,99
Grafična	563,99	845,99	1.127,99	4.229,97	4.229,97	986,99
Čas. inf.	563,99	845,99	1.127,99	4.229,97	4.229,97	986,99
Revijalna	563,99	845,99	1.127,99	4.229,97	4.229,97	986,99
Založn.	563,99	845,99	1.127,99	4.229,97	4.229,97	986,99
Knjigotr.	567,99	845,99	1.127,99	4.229,97	4.229,97	986,99
Kovinska	450,66	675,99	901,32	4.229,97	1691,99-2396,98	1127,99-1409,99
Trgovina	460,00	689,00	919,00	2.819,98	700,00	350,00
Kem. I. sk.	366,18	549,27	732,36	4.229,97	1.409,99	423,00-845,99
Kem. II. sk.	402,03	603,05	804,06	4.229,97	1.409,99	423,00-845,99
Gradb.	408,00	612,00	816,00	2.900,00	1.252,00	750,00
Gost., turizem	426,80	640,20	853,60	4.229,97	1.409,99	845,99
Cest. g.	405,41	810,82	1.216,23	2.819,98	845,99	563,99
Cest. p. p.	382,25	573,38	764,50	2.819,98	755,00	378,00
Tekstil	374,00	561,00	700,00	2.819,98	700,00	350,00
Lesna	382,33	573,50	764,66	2.819,98	845,99	423,00
Drobno gosp.	563,99	845,99	1.127,99	2.819,98	1.409,99	423,00
Obrt in podjetn.	563,99	845,99	1.127,99	2.819,98	1.409,99	705,00
Javni sektor	288,76	433,13	577,51	4.269,96	577,51	577,51
Vladna uredba	460,00	689,00	919,00	4.063,00	3.443,00	3.443,00
Vladna uredba:	solidarnostna pomoč za težjo invalidnost, daljšo bolezen, elementarno nesrečo ali požar, ki prizadene delavca - do višine 1.252,00					
KPPI	za 40 let delovne dobe pri zadnjem delodajalcu je jubilejna nagrada v višini 901,53					
Cestno g.:	za 40 let skupne delovne dobe pripada jubilejna nagrada v višini 1.621,64					
Kovinska ind.:	za 40 let delovne dobe izključno pri zadnjem delodajalcu je jubilejna nagrada 1.126,65					
Tekstil:	za 40 let dela delavca oz. za 38 let dela delavke pri zadnjem delodaj. je jub. nagr. 800,00					
Trgovina:	za 40 let delovne dobe pri zadnjem delodajalcu je jubilejna nagrada 919,00					
Vladna uredba:	za 40 let delovne dobe je jubilejna nagrada 919,00					

JUBILEJNE NAGRADE se izplačujejo za doseženo **delovno dobo pri zadnjem delodajalcu**, razen v dejavnosti gostinstva in turizma, kjer se jubilejne nagrade izplačujejo za doseženo skupno delovno dobo, pravna podlaga za izplačilo jubilejne nagrade pa je tisti znesek, ki je za delavca ugodnejši (znesek po SKPg d v primerjavi z zneskom po KP dejavnosti); in v podjetjih kovinske industrije, kjer se izplačujejo za skupno delovno dobo ALI za del. dobo pri zadnjem delodajalcu, delavec pa je upravičen le do ene jubilejne nagrade za posamezno obdobje in sicer do tiste, za katero najprej izpolni pogoje. Za tiste delavce, ki v kovinski industriji sklepajo pogodbo o zaposlitvi od 1. 1. 2006 dalje, velja le določilo za delovno dobo pri zadnjem delodajalcu.

V dejavnosti drobnega gospodarstva se izplača jubilejna nagrada tudi za 30 let skupne delovne dobe.

Štiri kolektivne pogodbe imajo določeno tudi jubilejno nagrado za 40 let delovne dobe in sicer v dejavnosti cestnega gospodarstva, v kovinski industriji, v tekstilni dejavnosti in v dejavnosti trgovine.

Za javni sektor je podlaga za izplačilo Kolektivna pogodba za negospodarstvo, Sklep IS Sk. RS (Ur. l. št. 22/91, 66/94, 26/2000), ZPSDP (Zakon o višini povračil v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov) in Zakon o državni upravi (Ur. l. 24/05) in za zaposlene v državni upravi Ur. l. RS št. 79/06, 71/2008.

Jubilejna nagrada se izplača v roku enega meseca po izpolnitvi pogoja.

ODPRAVNINO OB UPOKOJITVI je družba ali zavod dolžen delavcu izplačati ob izplačilu zadnje plače.

Po Zakonu o delovnih razmerjih (Ur. l. št. 42/02) in v večini dejavnosti je delavec upravičen do odpravnine v višini SVOJIH DVEH POVPREČNIH PLAC, če je to zanj ugodneje, razen v časop.inf.-revij.-zal.-knjig., grafični, kemijski dej., kovinski industriji, dej

gost. in turizma in v javnem sektorju, ko je upravičen do višine zneska **TREH SVOJIH POVPREČNIH PLAČ v zadnjih treh mesecih, če je to zanj ugodneje**. Po Kolektivni pogodbi gradbeništva (Ur. l. RS 100/05) ima od novembra 2005 dalje delavec pravico do odpravnine v skladu z zakonom, vendar najmanj 2.503,76 EUR. Po Kolektivni pogodbi komunalnih dejavnosti ima delavec pravico do odpravnine v višini treh povprečnih svojih mesečnih plač za preteklo 3 mesece, če je to zanj ugodneje, vendar največ do višine Vladne uredbe. Delavec, kateremu je podjetje dokupilo pokojninsko dobo, je upravičen samo do razlike odpravnine, če je bil znesek dokupa nižji od zneska odpravnine.

SOLIDARNOSTNE POMOČI so za primere, določene v kolektivnih pogodbah, **obveznost delodajalca**.

Po Kolektivni pogodbi gradbeništva (Ur. l. RS št. 100/05) od novembra 2005 dalje **lahko** delodajalec poleg solidarnostnih pomoči v primeru smrti delavca ali v primeru smrti delavčevega ožjega družinskega člana na predlog sindikata odobri enkratno solidarnostno pomoč tudi v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni nad 6 mesecev do višine 625,94 EUR in v primeru elementarne nesreče ali požara, ki prizadene delavca do višine 1.251,88 EUR.

Po večini kolektivnih pogodb pripada solidarnostna pomoč v primeru smrti ožjega družinskega člana, če je delavec družinskega člana vzdrževal.

Za dodatne namene solidarnostnih pomoči se lahko delodajalec in sindikat dogovorita za vsak primer posebej.

Po Kolektivni pogodbi kovinske industrije (Ur. l. RS št. 108/05) je višina solidarnostne pomoči ob smrti delavca odvisna od dolžine delovne dobe pri zadnjem delodajalcu in sicer do 10 let (120 %) in več kot 10 let (170 %); prav tako je od enakega kriterija odvisna višina solidarnostne pomoči ob smrti ožjega družinskega člana 80 %, 100 %), višina solidarnostne pomoči za nastanek težje invalidnosti (80 %, 100 %) in višina v primeru elementarne nesreče ali požara, ki prizadene delavca 80 %, 100 %). O višini solidarnostne pomoči v primeru daljše bolezni nad 3 mesece enkrat letno se dogovorita sindikat in delodajalec glede na okoliščine posameznega primera. Osnova za izračun višine solidarnostne pomoči je povprečna plača pri delodajalcu ali povprečna plača RS, če je to za delavca ugodneje.

Po Kolektivni pogodbi tekstilne dejavnosti je delavec upravičen do solidarnostne pomoči poleg primerov ob smrti delavca ali ožjega družinskega člana tudi v primeru naravne nesreče, požara, poplave, ki je prizadela delavca in njegovo družino in sicer v višini najmanj tretjine povprečne mesečne plače zaposlenih v družbi v preteklem letu. V primeru, da je naravna nesreča prizadela tudi družbo, družba oz. podjetje ni dolžno izplačati solidarnostne pomoči delavcu.

V enaki višini se lahko izplača solidarnostna pomoč v primeru neprekinjene odsotnosti z dela zaradi bolezni najmanj pet mesecev in pod pogojem, da se je delavcu zaradi bistveno povečanih stroškov zdravljenja poslabšalo gmotno stanje; v tem primeru delodajalcu predlaga izplačilo solidarnostne pomoči sindikat, katerega član je delavec.

Po Kolektivni pogodbi dejavnosti trgovine se solidarnostne pomoči lahko izplačujejo največ do višine in pod pogoji, da se izplačani zneski ne vštevajo v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja in v osnovo prispevkov za socialno varnost.

Po Kolektivni pogodbi za negospodarske dejavnosti so v primeru smrti delavca do solidarnostne pomoči upravičeni le ožji družinski člani, ki jih je bil delavec dolžan preživljati (zakonec, zunajzakonski partner, otroci – tudi izvenzakonski, posvojenci).

Izplačila zneskov jubilejnih nagrad, odpravnin ob odhodu v pokoj in solidarnostnih pomoči, določenih za primere v Vladni uredbi in za primere, določene v kolektivnih pogodbah in s Pravilniki o dodeljevanju solidarnostnih pomoči sindikatov dejavnosti, se do višine, ki jih določa Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Ur. list RS št. 140/06, 76/2008) – Vladna uredba, prejemnikom ne vštevajo v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja, delodajalcem pa se v celoti priznajo kot odhodek. Za vsa izplačila nad zneski, ki jih določa Vladna uredba, pa je po spremembi Zakona o prispevkih za socialno varnost (Ur. list RS št. 3/98) treba obračunati prejemniku prispevke in na podlagi Zakona o dohodnini (Ur. l. RS št. 59/06) davek, za pravne osebe pa so v celotni obračunani in izplačani višini priznani kot odhodek.

PREVOZ NA DELO IN Z DELA

Delavcem pripada povračilo stroškov za prevoz na delo in z dela v skladu z določili kolektivnih pogodb.

Kolektivna pogodba	Višina povračila
Časopisno informat., revij., založniška in knjig. dej.	100 % stroškov javnega prevoza
Grafična dejavnost	najmanj 70 % stroškov javnega prevoza
Kovinska industrija	najmanj 80% cene javnega prevoza
Cestni potniški promet	višina najnižje cene vozovnice javnega prevoza
Cestno gospodarstvo	100 % stroškov javnega prevoza
Gradbene dejavnosti	*100 % stroškov najcenejšega javnega prevoza
Gostinstvo in turizem	100 % stroškov javnega prevoza
Trgovina	najmanj 70 % stroškov javnega prevoza
Lesarstvo	najmanj 60 % najcenejšega prevoza
Kemija	najmanj 60 % stroškov javnega prevoza
Tekstil	najmanj 60 % cene najcenejšega javnega prevoza
Drobno gospodarstvo	100 % najbolj ekonomičnega prevoza
Obrt in podjetništvo	najmanj 70 % najcenejšega javnega prevoza
KPPI	najmanj 60 % cene najcenejšega javnega prevoza
Negospodarstvo, Javni sektor	100 % stroškov javnega prevoza
Vladna uredba	100 % stroškov javnega prevoza, če je mesto opravljanja dela vsaj 1 km oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča

Kolektivne pogodbe, ki niso navedene, upoštevajo višino povračila po določbi Kolektivne pogodbe o usklajevanju plač, povračilu stroškov v zvezi z delom in regresu za letni dopust (KP), od avgusta 2008 dalje pa višino po določbi KPPI.

Če ni možnosti prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi, se po Uredbi (Ur.l.št. 140/06, 76/2008) lahko povrne **0,18 EUR** za vsak prevoženi kilometer

* PO Kolektivni pogodbi **gradbenih dejavnosti** (Ur. l. RS št. 100/05) je delavec upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela za dneve prisotnosti na delu od kraja prebivališča do kraja opravljanja dela, če je to oddaljeno najmanj 1 km od delavčevega običajnega prebivališča. Kraj prebivališča in običajno prebivališče se določi v pogodbi o zaposlitvi oziroma v skladu z Uredbo o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih dohodkov, ki se ne vštejejo v davčno osnovo. Če delodajalec organizira in zagotovi prevoz na delo v celoti ali samo delno od sedeža delodajalca do kraja in mesta opravljanja dela, ni dolžan plačati povračila stroškov za prevoz delavcu za tisti del prevoza, ki ga zagotovi in organizira delodajalec.

Po Kolektivni pogodbi za **dejavnost trgovine** pripada delavcu v primeru, ko ni možnosti javnega prevoza, povračilo stroškov najmanj v višini 0,15 EUR za vsak polni kilometer poti in največ do višine neobdavčenega zneska.

Po Kolektivni pogodbi za **cestni potniški promet** (Ur. l. RS št. 6/07) pripada delavcu povračilo stroškov za prevoz na delo in z dela enkrat na dan za dan prisotnosti na delu za vsak polni kilometer, če je razdalja od bivališča do sedeža podjetja večja od treh kilometrov. Voznemu osebju se zagotavlja povračilo stroškov prevoza z lasnim prevoznim sredstvom v višini najmanj 10 % cene neosvinčenega bencina do mesta, kjer parkira avtobus.

V primeru, da delodajalec organizira prevoz na delo, delavec ni upravičen do povračila stroškov za prevoz na delo.

Po Kolektivni pogodbi **komunalnih dejavnosti** delavec, katerega običajno prebivališče je oddaljeno do dveh kilometrov od mesta opravljanja dela, ni upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela. Za določanje te oddaljenosti se upošteva najkrajša cestna povezava. Če ni javnega prevoza, je delavec upravičen do 0,15 EUR na prevoženi kilometer z osebnim vozilom. V primeru izrednega prihoda na delo (z lastnim ali javnim prevoznim sredstvom) pripada delavcu povračilo stroškov prevoza na delo in z dela v višini 0,15 EUR za prevoženi kilometer.

Po kolektivni pogodbi za **tekstil** je, kjer ni možen javni prevoz na delo in z dela, je delavec upravičen do povračila stroškov prevoza v višini najmanj 0,12 EUR za vsak prevoženi kilometer.

POVRAČILA STROŠKOV ZA SLUŽBENA POTOVANJA

Delavci so upravičeni do povračila stroškov za službena potovanja, ki se ne všttevajo v davčno osnovo, če potujejo na podlagi potnega naloga za službeno potovanje, dokumentiranim z računi. Iz potnega naloga mora biti razvidna odobritev delodajalca za posamezno vrsto stroška.

- Povračilo stroškov za službeno potovanje zajema:
- dnevnico kot povračilo stroškov prehrane
 - povračilo stroškov prevoza
 - povračilo stroškov za prenočevanje
 - povračilo drugih stroškov

	(Ur.l. 76/06)	(Ur.l. 140/06,76/08)	(Ur. l. 19, 67/08)
DNEVNICE za službena potovanja v domovini	Po kolektivni pogodbi za zasebni sektor EUR	Po vladni uredbi EUR	Po zakonu za negospodarstvo EUR
– Cela dnevnic – nad 12 ur do vklj. 24 ur odsotnosti	15,02	21,39	21,39
– Polovična dnevnic – nad 8 do 12 ur odsotnosti	7,51	10,68	10,68
– Znižana dnevnic – od 6 do 8 ur odsotnosti	5,26	7,45	7,45

Vladna uredba določa, da, če je narava dela takšna, da se v pretežni meri opravlja izven sedeža delodajalca in se delojemalec vsakodnevno vrača v kraj, kjer prebiva, se v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja ne všteta povračilo stroškov prehrane med delom do višine 6,12 EUR za vsak dan, ko je delavec na delu prisoten štiri ali več ur.

Dnevnic in povračilo stroška za prehrano se med seboj izključujeta.

Stroški prenočevanja se ne všttevajo v davčno osnovo, če so dokumentirani s potnim nalogom in računi. Če stroški prenočevanja vključujejo tudi zajtrk, se znesek dnevnice zmanjša v skladu z Vladno uredbo.

Povračilo stroškov prevoza na službenem potovanju v primeru, ko delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo, se ne všteta v davčno osnovo do višine **0,37 EUR** za prevoženi kilometer, po večini kolektivnih pogodb pa je povračilo teh stroškov določeno po stari uredbi v višini 30 % cene neosvinčenega motornega bencina 95 oktanov.

Povračila stroškov za **službena potovanja v tujino** se obračunavajo v skladu z Uredbo o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino (Ur. l. RS št. 38, 93/94, 24/96, 96/00, 35, 86/02, 66, 73/04, 16/07).

Tako, kot pri vseh stroških v zvezi z delom, so tudi povračila stroškov za službena potovanja do višine, določene po Vladni uredbi, neobdavčena in zanje se ne plačujejo prispevki za socialno varnost.

V negospodarstvu se dnevnice za službena potovanja v domovini obračunavajo po Zakonu o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov – ZPSDP (Ur. list RS št. 87/97, 9/98, 48/01, 61/05, 71/06, 62/07-ugot. sklep) in po 8. točki 42 člena Kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji – KPnd (Ur. list RS št. 18/91, 53/92, 34/93, 18/94-ZRPJZ, 27/94-aneks, 59/94-aneks, 80/94-aneks, 64/95-aneks, 37/97-aneks, 87/97-ZPSDP in ZURD98, 3/98, 9/98-ZDMPNU-A in ZPSDP-A, 39/99-ZMPURP in aneks, 40/99-popr., 67/00-razlaga, 81/00-razlaga, 23/01-razlaga, 43/01-razlaga, 99/01 aneks, 19/02-razlaga, 8/03, 73/03-aneks, 77/04-sklep, 81/04-ugot. sklep, 61/05, 115/05 in 43/06 ZKoliP, v zvezi z 31. čl. Zakona o spremembah in dopolnitvah ZSPJS-Ur.l. RS št. 57/07, 67/08); če so zneski višji od tistih, ki jih določa Vladna uredba, se za razliko plačajo prispevki in davek.

DRUGI STROŠKI IZ DELA ZA JANUAR, FEBRUAR, MAREC, APRIL, MAJ, JUNIJ 2009

NADOMESTILO ZA LOČENO ŽIVLJENJE se upravičencu ne všteva v davčno osnovo do višine **334 EUR**, če opravlja delo izven kraja, kjer živi s svojo družino, ter zato zaradi službenih potreb v času delovnih obveznosti prebiva ločeno od svoje družine. Družina je po določilih Vladne uredbe življenjska skupnost staršev in otrok, določena s predpisi o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, pri čemer se šteje, da ta skupnost obstaja le do otrokovega osemnajstega leta starosti oziroma največ do dopolnjenega šestindvajsetega leta starosti, če se otrok redno šola. Ne glede na prejšnji stavek je družina po tej določbi tudi življenjska skupnost zakoncev oziroma zunajzakonskih partnerjev.

Nadomestilo za ločeno življenje iz 9. člena ZPSDP in iz 7. točke 42. člena KPnd znaša za negospodarstvo (Ur. l. RS 62/07, 19/08, 67/08):

- za povračilo stroškov prehrane 171,77 EUR
- za povračilo stroškov stanovanja 140,54 EUR

TERENSKI DODATEK je povračilo stroškov za delo na terenu in se ne všteva v davčno osnovo do višine po Vladni uredbi, če je izplačan delavcu, ki najmanj dva dni zaporedoma dela in prenočuje izven kraja svojega običajnega prebivališča in izven kraja sedeža delodajalca in ima zagotovljeno prehrano in prenočevanje. Ne glede na to se terenski dodatek do višine 4,49 EUR na dan ne všteva v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja, če je pod pogoji, določenimi v kolektivni pogodbi, izplačan delojemalcu, ki najmanj dve izmeni zaporedoma dela izven kraja svojega običajnega prebivališča in izven kraja sedeža delodajalca.

TERENSKI DODATEK je po:

- Vladni uredbi 4,49 EUR
- Zakonu za negospodarstvo 4,49 EUR (Ur.l.RS št. 71/2008)

REGRES ZA LETNI DOPUST

Regres za leto 2009 v zasebnem sektorju je določen v Kolektivni pogodbi o izredni uskladitvi plač za leto 2007 in načinu usklajevanja plač, povračilu stroškov v zvezi z delom in drugih osebnih prejemkih za leti 2008 in 2009 (Ur. l. št. 62/08); regres znaša **najmanj 686 EUR**, zgornja meja regresa ni določena. Za podjetja z izgubo v preteklem poslovnem letu znaša regres najmanj v višini zakonsko določene minimalne plače na dan izplačila regresa, kar znaša trenutno 589,19 EUR. Regres se izplačuje v denarni obliki do konca junija tekočega leta; izjemoma se lahko regres v nelikvidnih podjetjih izplača najkasneje do 1. novembra tekočega leta, če je tako opredeljeno v kolektivni pogodbi dejavnosti.

Za regres je po Zakonu o dohodnini treba plačati davek, prispevki za socialno varnost pa se od regresa ne plačujejo do višine 70 % povprečne plače RS, kot to določa Zakon o prispevkih za socialno varnost.

Regres za letni dopust v **javnem sektorju** za javne uslužbenke, za katere velja Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Ur. l. RS št. 95/07, 17/08), **za leto 2009 znaša 672,00 EUR** (Ur. list RS št. 38/2008, 23/2009) in se izplača pri plači za mesec april 2009.

Po Kolektivni pogodbi za **cestno gospodarstvo** znaša regres **najmanj 668 EUR**.

Regres v dejavnosti **gradbeništva** znaša najmanj **800 EUR** oziroma v višini zakonsko določene minimalne plače v podjetjih z izgubo v preteklem poslovnem letu.

Regres v dejavnosti **trgovine** znaša za leto 2009 **najmanj 665,00 EUR**, od tega mora delodajalec izplačati v denarju najmanj 55 %. V primeru izplačila dela regresa v nadenarni obliki je delodajalec ta del regresa dolžan zagotoviti v obliki, ki jo delavec potrebuje za zadovoljevanje vsakodnevnih življenjskih potreb in mora biti po vrednosti enakovredna denarni obliki.

V primeru, da ima delodajalec v preteklem letu izgubo in izvaja sanacijski program in bi izplačilo regresa v dogovorjeni višini ogrozilo obstoj delodajalca in izgubo zaposlitve delavcev, se sindikat in delodajalec lahko dogovorita o drugačni višini regresa in skleneta o tem dogovor v pisni obliki.

Najnižji polni regres v **kovinski industriji** za leto 2009 znaša **710 EUR**.

Regres za letni dopust v **tekstilni dejavnosti** znaša za leto 2009 **najmanj 687,05 EUR**, v podjetjih z izgubo v preteklem poslovnem letu pa najmanj 623,63 EUR.

V **kemični in gumarski industriji** znaša regres za letni dopust za leto 2009 najmanj **617,59 EUR**.

V kolektivnih pogodbah **grafične, časopisno-inform., revijalne, založniške, knjigotr. dejavnosti** je višina regresa določena na 70 % zadnjega znanega podatka povprečne plače RS, torej znaša v teh dejavnostih najnižji regres za januar 2009 **1.085,20 EUR**, za februar 2009 **1.019,94 EUR**, za marec 2009 **991,48 EUR**, za april 2009 **967,31 EUR**, za maj 2009 **997,54 EUR** in za junij 2009 **996,23 EUR**.

V kolektivni pogodbi **celulozne, papirne in papirno-predelovalne dejavnosti** je določeno, da se regres vsako leto poveča za rast življenjskih stroškov. Za leto 2009 znaša regres **686 EUR**, vendar ne manj, kot je določeno v KPPI za leto 2009.

Regres v **dejavnosti gostinstva in turizma** znaša za leto 2009 **750,00 EUR**. Podjetja lahko v primeru nelikvidnosti izplačajo regres v višini 700,00 EUR do 30. 6. 2009 in še dodatnih 50 EUR do 1. 11. 2009.

V Kolektivni pogodbi **lesarstva** je regres določen **najmanj v višini minimalne plače**, v podjetjih pa se lahko dogovori za višje zneske.

Po Kolektivni pogodbi za **cestni potniški promet** znaša regres **700,00 EUR**, v podjetjih z izgubo v preteklem poslovnem letu pa 620,00 EUR.

Po Kolektivni pogodbi za **drobno gospodarstvo** znaša regres za leto 2009 **589,19 EUR**.

Po Kolektivni pogodbi za **obrt in podjetništvo** znaša regres za leto 2009 **735,00 EUR**.

Osnove za določanje prejemkov iz delovnega razmerja so določene z zakoni, v KP in kolektivnih pogodbah dejavnosti.

Na podlagi Zakona o začasni določitvi osnove za določanje plač in drugih prejemkov iz delovnega razmerja (Ur. list RS 19/97) so se osnove za določanje plač in drugih prejemkov uskladile za mesec januar 2008; tako znaša **neto osnova** za izplačilo teh prejemkov **577,51 EUR**, **bruto osnova** za te pa znaša **822,26 EUR**. (Ur. list RS 80/08).

Povprečna mesečna bruto plača v RS za november 2008 znaša 1.550,29 EUR (Ur. l. RS št.8/09), za december 2008 znaša 1.457,06 EUR (Ur. l. RS št. 14/08), za januar 2009 znaša 1.416,40 EUR (Ur. l. RS št. 31/09), za februar 2009 znaša 1.381,87 EUR (Ur. l. RS št. 33/2009), za marec 2009 pa znaša 1.425,05 EUR (Ur. l. RS št. 40/2009), za april 2009 znaša 1423,19 EUR (Ur. l. RS št. 50/2009).

Povprečna mesečna bruto plača v RS za obdobje september-november 2008 znaša 1.458,23 EUR (Ur. l. RS št. 8/09), za obdobje oktober-december 2008 znaša 1.477,41 EUR (Ur. l. RS št. 14/09), za obdobje november 2008-januar 2009 znaša 1.475,23 EUR (Ur. l. RS št. 24/09), za obdobje december 2008-februar 2009 znaša 1.418/85 (Ur. l. RS št. 33/2009), za obdobje januar-marec 2009 znaša 1.407,79 EUR (Ur. l. RS št. 40/2009), za obdobje februar-april 2009 znaša 1.409,99 EUR (Ur. l. RS št. 50/2009).

Do višine zneskov povračil stroškov v zvezi z delom, ki so določeni v Uredbi o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Ur. list RS št 140/2006, 76/2008), se ti prejemki delavcem ne všttevajo v osnovo za davek - dohodnino in se od njih ne odvajajo prispevki za socialno varnost. V kolikor so povračila stroškov v zvezi z delom izplačana nad zneskom, ki ga določa za posamezne vrste stroškov Vladna uredba, se mora od zneska razlike prejemniku obračunati davek in tudi prispevke za socialno varnost, kot to določata Zakon o dohodnini (Ur. list RS št. 59/2006) in Zakon o prispevkih za socialno varnost (Ur. list RS št. 5/96, 34/96, 18/96, 3/98, 7/98, 81/00, 97/01). Višine zneskov, ki jih za povračila stroškov v zvezi z delom določa Vladna uredba, NISO PRAVICA, ki naj bi šla zaposlenim, pač pa so to le višine zneskov, ki se ne všttevajo v davčno osnovo. PRAVICE za posamezna povračila stroškov iz dela so določene v zakonih in kolektivnih pogodbah.

Zaradi spremenjene davčne obravnave dohodkov iz delovnega razmerja, ki je bila določena z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb (Ur. l. RS št. 117/06 – v nadaljevanju ZDDPO-2), povračila stroškov v zvezi z delom (jubilejne nagrade, odpravnine ob upokojitvi, solidarnostne pomoči, plačila vajencem, regres za letni dopust) za pravne osebe od 1. 1. 2007 dalje niso več omejena v višini kot priznani odhodki, temveč se priznajo kot odhodek v obračunanem znesku. Iz tega razloga se Vladna uredba za pravne osebe ne uporablja več za določanje višine davčno priznanih odhodkov, ker so vsi odhodki iz delovnega razmerja v celotnem obračunanem in izplačanem znesku priznani odhodki.

DELAVCI DELOVE TISKARNE NE MOREJO VEČ PRISTAJATI NA ZNIŽANJE PLAČ

Vodstvu DELO TISKARNE d.d. in DELO TISKARNE INPO d.o.o. sta na sindikat DELO TISKARNA PERGAM naslovili predlog za podaljšanje Dogovora o začasnem znižanju plač z dne 12. 12. 2008. Večinska volja članstva, izražena na zboru delavcev 17. 6. 2009 je bila, da s podaljšanjem dogovora o začasnem znižanju plač ne soglašajo. Razlog za takšno odločitev je izredno slab materialni in socialni položaj naših članov, saj so nekateri naši člani, ki prejemajo najnižje plače, že na robu revščine (plača ne zadostuje niti za plačilo položnic!!).

Sindikat je v odgovoru poslovodstvu zapisal, da sicer razume težave delodajalca, ki se v času gospodarske in finančne krize bori za obstoj na trgu, vendar pa obstaja prag, pod katerega se cena dela ne more spustiti. Slovenija je članica EU in tudi podpisnik Evropske socialne listine, ki v 4. točki I. dela Listine določa: **«Vsi delavci imajo pravico do pravičnega plačila, ki njim in njihovim družinam zagotavlja dostojen življenjski standard.»** Minimalni standardi v grafični dejavnosti, ki jih zagotavlja Kolektivna pogodba grafične dejavnosti, taki, kakršni so, že kar nekaj časa ne sledijo več standardu, ki izhaja iz Evropske socialne listine. Pa vendar, ne glede na to so se delavci za obdobje šestih mesecev zavestno odpovedali delu plače, ki bi jim šel po kolektivni pogodbi (in plače se tudi v januarju niso uskladile za 0,8 %). Več ne morejo storiti, ker s plačo, kakršna je, dejansko ne morejo več preživeti. Delodajalcu predlagajo, da skuša rezerve najti še kje drugje. Organizacija dela je na primer področje, kjer bi se dalo še precej narediti.

S sestanka Izvršnega odbora Sindikata Pergam MKT PRINT

DOGOVOR V MKT PRINTU, KI NI BIL V CELOTI REALIZIRAN

Delavci MKT PRINTA in EUROADRIE so že vse letošnje leto v nemogočem položaju. Od prenehanja delovnega razmerja večjega števila delavcev zaradi poslovnega razloga sedaj tisti, ki so ostali v delovnem razmerju, kljub opravljenemu delu ne dobijo pravočasno ali v celoti plačila za svoje delo. Pravna služba in vodstvo PERGAMA ves čas sodelujeta s sindikatom MKT PRINT in predsednik PERGAMA Dušan Rebolj je na skupnem sestanku z vodstvom in lastnikom družbe dosegel, da je bil obojestransko podpisan DOGOVOR z roki za poplačilo zamujenih obveznosti do delavcev. S strani uprave, ki je termine poplačil predlagala, je bilo zagotovljeno, da bodo podpisan dogovor absolutno spoštovali, tudi zato, ker imajo resen namen ohraniti posel, delo in delovna mesta.

Žal podpisan dogovor ni bil spoštovan in zaposleni so zahtevali ukrepanje ustreznih inštitucij, predvsem inšpekcije dela, da bi se agonija končala, ogorčeni in obupani pa so večkrat zahtevali tudi izpolnitev napovedi stavke, ker niso več pripravljeni delati brez plačila, kar je več kot razumljivo.

Objavljamo vsebino podpisanega DOGOVORA:

Ljubljana, 26. 5. 2009

ZADEVA: Dogovor z upravo MKT PRINT proizvodnja knjig d.d., EUROADRIA d.o.o.
in Sindikatom MKT PRINT - PERGAM

V okviru prizadevanj in sodelovanja sindikata MKT PRINT – PERGAM za izboljšanje razmer v družbah MKT PRINT proizvodnja knjig d.d. in EUROADRIA d.o.o. in zaradi do sedaj nespoštovanih obveznosti delodajalca, sindikat v dogovoru z upravo zahteva, da delodajalec vsem zaposlenim, tudi tistim, napotenim na čakanje, v bolniškem staležu ali kako drugače opravičeno odsotnim z dela:

- 1. Do dne 03. 06. 2009 nediskriminatorno izplača vse zaostale plače oziroma nadomestila plač do vključno marca 2009 in predloži vse plačilne liste.*
- 2. Do dne 10. 06. 2009 nediskriminatorno izplača za april 2009 vse akontacije plač oziroma akontacije nadomestila plač minimalno v znesku 300,00 EUR neto.*
- 3. Do dne 15. 06. 2009 nediskriminatorno izplača letošnjo aprilsko plačo in predloži vse plačilne liste.*

Če delodajalčeve obveznosti do navedenih datumov ne bodo izpolnjene, bo sindikat takoj naslednji dan po preteku vsakega posamičnega zgoraj navedenega datuma napovedal in izvedel opozorilno stavko.

To pomeni, če delodajalec do dne 03. 06. 2009 ne bo izpolnil v prvi točki zahtevane obveznosti, se bo dne 04. 06. 2009 skladno z drugim odstavkom 2. člena Zakona o stavki sprejel sklep o začetku stavke, ki se bo izvedla 09. 06. 2009 ali 10. 06. 2009 od 12. do 16. ure. Prav tako bo v primeru neizpolnitve obveznosti iz prve točke dne 04. 06. 2009 sklican zbor delavcev v prostorih tiska.

SINDIKAT MKT PRINT – PERGAM
Predsednik
Marko Podjed

MKT PRINT
Predsednik uprave
Boštjan Nagode

EUROADRIA
Direktor
Jure Šumi

*Pogled v tiskarno
MKT PRINT daje videz
urejenosti, a ni ravno tako*

Sindikalni zaupniki cestnega gospodarstva v Lescah

Glavni inšpektor za delo med sindikalnimi zaupniki

V drugi polovici marca so se v izobraževalnem centru v Lescah na letni skupščini zbrali sindikalni delavci Sindikata cestnega gospodarstva Slovenije. Obravnavali so aktualne teme, ki se pojavljajo v cestnih podjetjih, zlasti pa je bil izpostavljen problem nadurnega dela.

Glavni inšpektor za delo mag. Borut Brezovar

Skupščino sta obiskala tudi direktor SCP Ljubljana Miro Vrbeč in vodja pravne službe Alenka Knafelc, ki je sodelovala na vseh dosedanjih pogajanjih za panožno kolektivno pogodbo. Direktor Vrbeč je povedal, da sedaj v cestnem gospodarstvu še ni čutiti krize, zato pri cestnih podjetjih še ni izkazan interes za kakršnokoli poslovno povezovanje ali skupni nastop na trgih znotraj in izven Slovenije.

izkušnje. Odgovarjal je na številna vprašanja prisotnih sindikalnih delavcev. Največ pozornosti je bilo namenjeno oblikovanju delovnega časa, še posebej delu preko polnega delovnega časa. Na vprašanje kako naj delavci vedo ali delajo v prerazporejenem delovnem času, v nadurah ali v t.i. kompenzaciji, je inšpektor odgovoril, da mora vsak delodajalec voditi dnevno in mesečno evidenco delovnega časa. Iz te

Na vprašanje kako naj delavci vedo ali delajo v prerazporejenem delovnem času, v nadurah ali v t.i. kompenzaciji, je inšpektor odgovoril, da mora vsak delodajalec voditi dnevno in mesečno evidenco delovnega časa. Iz te evidence se da natančno ugotoviti ali je delodajalec kršil zakonske omejitve.

V nadaljevanju smo prisotni prisluhnili predavanju glavnega inšpektorja RS za delo mag. Borutu Brezovarju, ki je predstavil delo inšpektorata in njihove dosedanje

evidence se da natančno ugotoviti ali je delodajalec kršil zakonske omejitve. Zakon o evidencah in Zakon o delovnih razmerjih sta na tem področju natančna in

jasna, kršenje pa je sankcionirano.

V drugem delu izobraževanja je predaval g. Jure Srhoj o vlogi, pomenu in metodah dela sindikalnih zaupnikov. Po kratki predstavitvi organiziranosti sindikatov doma in v tujini, je predstavil zakonodajo, ki ureja sistem socialnega partnerstva v Sloveniji. Kot najpomembnejše aktivnosti sindikatov je predstavil plačno politiko, kolektivno dogovarjanje

tretjini. Posebno pozornost je namenil vlogi kolektivnih pogodb, njihovi vsebini, pristojnosti in poteku pogajanj.

Kljub pozni uri se je na koncu razvila zanimiva razprava, v kateri so prisotni sindikalni zaupniki postavljali vprašanja in si med seboj izmenjali mnenja. Ponovno se je izkazalo, da cestarje povezujejo podobni problemi in se zato razlikujemo od gradbene dejavnosti. Strinjali smo

Stopnja sindikalne organiziranosti je v državah EU zelo različna: od 87,5% na Danskem do 9,1% v Franciji. Slovenija se z 41,3% nahaja v zgornji tretjini.

z delodajalci in boj za aktivno politiko zaposlovanja in delovna mesta. Pri tem je za uspešno delo zelo pomembno redno obveščanje in komunikacija s sodelavci, sodelovanje v sindikalnih centralah in obveščanje javnosti in po potrebi nadzornih institucij, inšpektorata in tako dalje. Predstavil je letos sprejeti Zakon o subvencioniranju polnega delovnega časa in druge ukrepe, ki jih uporabljajo delodajalci ob gospodarski krizi. Stopnja sindikalne organiziranosti je v državah EU zelo različna: od 87,5% na Danskem do 9,1% v Franciji. Slovenija se z 41,3% nahaja v zgornji

se, da je bila ustanovitev panožnega sindikata cestnega gospodarstva prava poteza, ker nam vsaj na delojemalski strani omogoča usklajeno reševanje problemov.

Marjan Bajt

PROBLEMSKA KONFERENCA ZSJS PERGAM

18. in 19. maja 2009 je Predsedstvo Zveze sindikatov javnega sektorja PERGAM (ZSJS) organiziralo problemsko konferenco na Debelem rtiču, ki so se je udeležili člani razširjenega predsedstva ZSJS.

Uvodni govor je imel predsednik KONFEDERACIJE SINDIKATOV SLOVENIJE PERGAM Dušan Rebolj, ki je opozoril predvsem na makroekonomski položaj, v katerem se je znašla Slovenija - upad proizvodnje, negativna gospodarska rast, naraščajoča brezposelnost in s tem povezane težave v zdravstveni in pokojninski blagajni.

Njegov predlog v smislu organiziranja sindikatov javnega sektorja je, da naj sindikati ustvarijo močno enotno Zvezo sindikatov javnega sektorja in ožjo pogajalsko skupino, ki bo imela moč in težo pri pogajanjih.

Peter Virant je podal predstavitev dosedanje organiziranosti in zgodovinski pregled nastanka Zveze sindikatov javnega sektorja, organizacijo znotraj določenih dejavnosti, poklicnih in panožnih sindikatov.

Tatjana Labernik in Jaka Počivavšek sta dodatno osvetlila pomen Zveze sindikatov javnega sektorja, odprla dileme glede problemov in možnih rešitev pri organiziranju in poudarila pomen zavodskih sindikatov PERGAM, ki bi bili reprezentativni na nivoju zavoda.

Posamezni sindikati so predstavili svoje delovanje znotraj Konfederacije PERGAM – razloge za vstop v Konfederacijo in ugotavljali :

- Način organiziranja Konfederacije Pergam omogoča zastopanje poklicnih skupin ali dejavnosti, ki jih posamezni sindikati zastopajo. Vsi so izrazili zadovoljstvo nad dosedanjim delovanjem organizacije in strokovnih služb PERGAMA.
- Spremembe v obliki organiziranosti delovanja Zveze sindikatov javnega sektorja v Konfederaciji PERGAM so možne in dobrodošle, vendar le ob upoštevanju dosežene avtonomnosti posameznih sindikatov. Poudarili pa so, da je potrebna enotnost nastopanja navzven, torej, da morajo Pergamovi sindikati ustvarjati enoten blok. Poudarjen je bil tudi konsenz kot oblika in temelj dela v Zvezi sindikatov javnega sektorja PERGAM.

Udeleženci so delali v dveh delavnicah, od katerih je prva bila namenjena predvsem organizaciji sindikatov znotraj dejavnosti zdravstva. V Kliničnem centru zavodski sindikat že dolgo deluje in dana je pobuda, da se podpiše protokol sodelovanja Pergamovih sindikatov – SILMES, SSS, SIFARM, Sindikat KC, Florence v Kliničnem centru Ljubljana.

Nobene ovire ni, da se ne bi začeli postopki združevanja pergamovih sindikatov tudi v drugih zavodih, ob tem, da bi posamezni poklicni sindikati ohranili avtonomnost, tisti, ki niso v poklicnih skupinah, pa bi se lahko preko zavodskega sindikata direktno povezali v Sindikate v zdravstvu Slovenije PERGAM. Pilotski projekt takšnega združevanja na nivoju zavoda naj bi potekal v Bolnici Celje.

Možno bi bilo tudi združevanje Pergamovih sindikatov zdravstva in SINCE 07 v Psihiatrični bolnici Ljubljana.

Druga delavnica je bila namenjena prepoznavnosti ZSJS, odnosom z mediji, samostojnosti nastopanja.

Problem samostojnega nastopanja tako v pogajanjih, kot v medijskih nastopih, je povezan z vodenjem pogajalske skupine javnega sektorja. Vzpostavitev skupine PERGAM (in s tem samostojnega nastopanja) pomeni ustvarjanje tretjega bloka znotraj javnega sektorja – kar pa v tem trenutku še ne prinaša zadovoljivih rezultatov. Ne glede na to lahko PERGAM popolnoma samostojno izraža mnenje in podaja predloge glede vprašanj, ki niso strogo vezana na pogajanja – opredelitev do zakonodaj, diskriminacij na delovnem mestu, mobbinga v javnem sektorju, problemov poklicev, ki jih zastopa PERGAM. Predlagana je bila tudi stalna prisotnost v medijih in dana pobuda, da predsednik ZSJS podaja sproti informacije medijem.

Zaključek delavnice je bil, da se iz vsake dejavnosti imenuje skupina, ki bo za delo prejela plačilo, ki bo pripravila izhodišča in temelje dela z javnostmi. Projekti so lahko zelo konkretni – nujna je vzpostavitev internetne strani ali linka na internetno stran PERGAMA ali svojo internetno stran s portalom vseh sindikatov javnega sektorja, ki delujejo v Konfederaciji PERGAM. Za izvedbo so zadolženi Verena Kogoj, Jure Ahačič in Vesna Rugelj.

Drugi dan konference je bil namenjen obravnavi statuta, programa in vodenja ZVEZE SINDIKATOV JAVNEGA SEKTORJA PERGAM. Po začetni obravnavi dosedanjega statuta, ki je bil predhodno poslan vsem udeležencem z namenom, da ga pregledajo in dajo sugestije za spremembe v smislu prilagoditve novim razmeram (več sindikatov...), je bilo izpostavljeno najprej vprašanje nadaljnjega delovanja ZSJS – torej, ali naj ta deluje kot zveza s statutom, jasnimi pravili in kot samostojna pravna oseba, ali kot koordinacija sindikatov. Dejstvo je, da 24. člen statuta Konfederacije PERGAM opredeljuje ZVEZO SINDIKATOV JAVNEGA SEKTORJA PERGAM kot obliko dela in ne kot samostojno organizacijo znotraj konfederacije, obenem pa poudarja pomembno vlogo obeh zvez (privatnega in javnega sektorja) in popolno samostojnost pri pripravi programa dela in načinu nastopanja. Spremembe in popravki statuta so možni in bodo obravnavani na naslednji skupščini – torej je možna tudi bolj strukturirana oblika delovanja ZSJS.

Sprejet je bil zaključek, da se vsi sindikati javnega sektorja v Konfederaciji PERGAM opredelijo do oblike dela ZSJS in sicer, ali se zavzemajo za zvezo, ki bo imela jasno strukturo, ki bo imela svoj statut, ki bo organizirana kot samostojna pravna oseba, ali za zvezo, ki bo oblika dela znotraj Konfederacije PERGAM, kot to opredeljuje sedANJI statut in ki bo delovala bolj kot koordinacija sindikatov. Sindikati naj bi svoje odločitve v zvezi s tem sprejeli do začetka junija 2009.

Določene so bile tudi prioritete vsebin, ki bodo v ZSJS obravnavane takoj in ki bi bile tudi medijsko pokrite :

- Zmanjševanje delovne sile za dva odstotka letno nikakor ni sprejemljivo za dejavnosti, ki jih pokriva PERGAM (Socialno varstvo, socialno zavarovanje, zdravstvo). Nesporno, jasno in dokazljivo dejstvo je, da se obseg dela predvsem na področju socialnega zavarovanja in socialnega varstva zaradi vpliva krize povečuje. Kadrovske normativi za področje Centrov za socialno delo priznavajo kadrovske podhranjenosti na centrih, vendar pristojno ministrstvo ne ukrepa.

- V zdravstvu sploh ni normativov in potrebno si je prizadevati, da se sprejmejo. Dosedanje izmerljive izkušnje kažejo tudi na kadrovske podhranjenosti v zdravstvu, saj to potrjuje nadurno delo.

- 14. člen Zakona o plačah v javnem sektorju bi bilo potrebno presoditi bodisi na ustavnem sodišču, ali problem rešiti preko zakonov, ki se tičejo dejavnosti (Zakon o socialnem varstvu,

Zakon o zdravstveni dejavnosti).

- Nujne so opredelitve glede vprašanja sodniških plač. Bilo je sprejeto stališče, da morajo za sodniške plače veljati enaka pravila, kot veljajo za ves javni sektor.

- Zveza se mora opredeliti do temeljnih dilem, ki jih prinaša Zakon o zdravstveni dejavnosti – financiranje, relacija zasebno in javno zdravstvo, dostopnost – ne zgolj kot zaposleni, temveč tudi kot uporabniki. Na enak način se je potrebno opredeliti tudi do druge zakonodaje, ki vpliva tako na zaposlene, kot na člane uporabnike; konkretno je to zakon o socialnem varstvu

- Vzpostaviti je potrebno način vplivanja na zakonodajo. V kolikor to ni možno, ali če ministrstva zavračajo sodelovanje pri pripravi, je potrebno pripraviti oblike protesta in medijskega pritiska.

- Navodila, ki jih imajo komisije – te so trenutno na področju socialnega zavarovanja in centrov za socialno delo, sestavljene iz uslužbenecv MJU in MDDSZ, ki pregledujejo uvrstitve v plačne razrede, je treba posredovati pravni službi PERGAM.

Predsednik SINCE07 je dejal, da je prisotnost predsednika ZSJS na pogajanjih nujna, za vodjo pogajalske skupine pa je predlagal Tatjano Labernik, vodjo pravne službe KSS PERGAM.

Na naslednji seji bo Predsedstvo ZSJS obravnavalo opredelitev do pristopa ZSJS v mednarodne povezave na evropskem in svetovnem nivoju.

S konference ZSJS PERGAM na Debelem rtiču

SINDIKAT PAK4 VODI NOV PREDSEDNIK

Kljub likvidaciji družbe PAK4 je v invalidskem podjetju PAK4, ki pa ni bil likvidiran in še deluje, organizacija sindikata zelo dobra. Sindikat je do konsolidacije začasno vodil Peter Virant, potem pa je bil za predsednika izvoljen sindikalni zaupnik DARKO BOŽIČEVIČ, ki mu za imenovanje iskreno čestitamo !

Ob tem moramo poudariti, da se je takoj srečal s težavami zaradi prenehanja dela vseh zaposlenih v PAK4, ki ga je lastnik Valkarton - po našem mnenju neupravičeno in samo zaradi konkurence – likvidiral. Pri tem sindikalnem delu mu je strokovno stala ob strani Konfederacija PERGAM, kljub temu pa mu gredo vse čestitke za požrtvovalnost in trud.

Kar več delavcev, ki so v PAK4 izgubili delo, je sedaj preko Adecca zaposlenih v IPPAK4 – invalidskem podjetju PAK4, za katere je Pergamova pravna služba pri podpisu pogodb o zaposlitvi preko Adecca v pogajanjih z Valkartonom dosegla enake standarde, kot veljajo za papirno dejavnost.

NOV SINDIKAT V EMBALAŽI MARIBOR

V mariborski EMBALAŽI, ki je v lasti Valkartona, so 15. aprila letos izvolili sindikat v novi sestavi. Zaradi odhoda predsednice ANICE VARGAZON so za novo predsednico imenovali ANDREJO PRNAVER, podpredsednik je ZLATKO EKSELENSKI, člani izvršnega odbora pa so še DANILA JENUŠ, ANICA VARGAZON in ZLATKO BURGER. Čestitke vsem !

Očitno pa se je sindikat prvič srečal z zahtevno vlogo pri napovedih prekinitve pogodb o zaposlitvi iz poslovnega razloga nekaterim delavcem in šele v tem primeru dojel, kako pomembno je sindikalno poslanstvo in predvsem kako pomembna je pravna in strokovna pomoč Pergama. Vsekakor bomo s sodelovanjem z novimi sindikalnimi kolegi premostili ovire, ki se pri sindikalnem delovanju pojavljajo; želimo jim veliko uspehov pri nadaljnjem delu!

VOLITVE SO BILE TUDI V KOČEVSKEM TISKU

V februarju so potekale volitve sindikalnih zaupnikov in predsednika sindikata tudi v Kočevskem tisku. Novoizvoljeni sindikalni zaupniki in zaupniki so : BRANKA DEBEVEC, CVETKA MUHVIČ, ALEŠ ŠKAPER, IGOR MARINČIČ, TOMAŽ RUS, JANEZ VONČINA, za predsednika sindikata pa je bil ponovno izvoljen MARJAN BRINC.

Vsem iskrene čestitke, predsedniku Marjanu Brincu pa hvala tudi za dosedanje doprinos k sindikalnemu delu tako v Kočevskem tisku, kot v grafični dejavnosti in v Konfederaciji PERGAM!

V MLADINSKI KNJIGI ZALOŽBI TEKOM ČASA NEKAJ SPREMENB

V sindikatu MK Založba je tekom časa zaradi organizacijskih sprememb prišlo tudi do nekaterih sprememb sindikalnega zastopstva. Posamezna področja pokrivajo sindikalne zaupnice in sindikalni zaupniki, in sicer:

- Splošno založništvo - vodstvo, TK, prodajni odd. in uredništva BOŽA PERC
- Zastopnike prodajnih odd. v splošnem založništvu NADA LISJAK
- Telefonski studio MOJCA KOHEK
- Program MKZ – vodstvo, LTR, nabava, ZT, tržne raz. MAJDA GREGORC
- KPSP, kontroling – KPS, vodstvo MKZ, PR, tajn PSKR BREDA BREZOVAR
- PENK – celotno področje BRIGITA BAKARIČ
- IOS v celoti ZDENKA GREGORIČ
- Logistika – PSRK – skladišče in avtopark TOMAŽ MLAKAR
- Informatika/internet – celotno področje EMIL SERAFIN
- Klubi, program – SK. Ciciklub, pridob., KC, vodstvo MIRELA SMAJIČ
- Založništvo revij in učbenikov – celotna PC, Revije in Založništvo MIHA BOGOVČIČ
- Založništvo enciklopedij in leksikonov ALENKA BOŽIČ
- MK Trgovina SINIŠA BATANJSKI

Predsednik sindikata je EMIL SERAFIN.

SINDIKAT V LESONITU VODI ZOPET FRANC MALJEVAC

Ker je predsednik Pergamovega sindikata v Lesonitu Ilirska Bistrica Matjaž Fila iz osebnih razlogov odstopil, so člani ponovno imenovali za svojega predsednika FRANCA MALJEVCA, ki je sindikat že vodil. Tudi v Pergamu smo zadovoljni z njegovo vrnitvijo na čelo Lesonitovega sindikata, katerega podpredsednik je SREČKO PUGELJ, člana izvršnega odbora pa še IGOR ROJC in RADIVOJ LOGAR.

Maljevčevi sindikalni ekipi želimo veliko dobrega dela, pri tem pa mu bomo pomagali vodstvo in strokovne službe Pergama.

V RADEČAH ZAMENJAVA ČLANA IZVRŠNEGA ODBORA

Koncem aprila letos je predsedniku radeškega sindikata Stanetu Klanšku zaradi osebnih razlogov podal odstopno izjavo s funkcije sindikalnega zaupnika Tomaž Šmrgut. Izvršni odbor je ugotovil, da je naslednji z največ glasovi iz volitev ERNEST UČAKAR, ki je tako postal novi sindikalni zaupnik, za kar mu čestitamo!

*Proizvodna hala SUNROLLER
ADRIATICA v Kanižarici z bivalnimi
hišicami, ki jih izdelujejo naši člani*

KOLEKTIVNA POGODBA V SUNROLLERJU

V začetku leta je bila v Sunroller Adriatica v Kanižarici podpisana podjetniška kolektivna pogodba, za katero sta se sindikat Mobihom skupaj s strokovno službo KSS PERGAM in vodstvo družbe Sunroller pogajala skoraj eno leto. Kolektivna pogodba je velik dosežek sindikata, saj so v njej pravice delavcev urejene precej bolj ugodno kot v zakonu oziroma v panožni kolektivni pogodbi za lesno dejavnost.

Predsednici VERI SIMON, ki je sindikat v Sunrollerju vodila do podpisa kolektivne pogodbe, se za njen prispevek iskreno zahvaljujemo, izvršnemu odboru sindikata, ki ga začasno vodi Peter Virant, pa želimo tudi v bodoče uspešno delo v sindikalnem poslanstvu.

PRAVNI KOTIČEK

Piše: Jakob Počivavšek

ZAKON O DELNEM POVRAČILU NADOMESTILA PLAČE

Dne 6. junija. 2009 je pričel veljati Zakon o delnem povračilu nadomestila plače, objavljen v Uradnem listu št. 42/2009 dne 5. 6. 2009. Gre za interventni zakon, sprejet za omilitev posledic finančne in gospodarske krize, in je sprejet kot dopolnilo k prvemu interventnemu zakonu o subvencioniranju polnega delovnega časa.

Z razliko od zakona o subvencioniranju polnega delovnega časa smo pri pripravi zakona že praktično od samega začetka sodelovali tudi socialni partnerji, kljub temu pa zaradi nekaterih različnih stališč v zvezi z besedilom zakona med delodajalci in sindikati zakon ni dobil soglasja Ekonomsko socialnega sveta. Ne glede na to KSS PERGAM podpira predlog, kot je bil sprejet v Državnem zboru, saj so v njem upoštevani vsi predlogi in pobude, ki smo jih posredovali in zagovarjali v postopku usklajevanja zakona na strokovni delovni skupini in Ekonomsko socialnem svetu.

Zakon za obdobje do 31. 3. 2011 omogoča, da delodajalec delavce, ki jih zaradi zmanjšane obsega poslovanja, ki je posledica gospodarske krize, začasno ne potrebuje, za določeno obdobje napoti na čakanje. Ker bi v takšnih pogojih delodajalec načeloma lahko delavcem odpovedal pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga, je Državni zbor za preprečitev tovrstnih odpuščenj sprejel ukrep, ki je nekoliko podoben začasnim presežkom, ki jih je poznala stara delovna pravna zakonodaja.

Pred sprejemom odločitve o vključitvi v ukrep se je delodajalec dolžan posvetovati s sindikati pri delodajalcu ali, če sindikata pri delodajalcu ni, s svetom delavcev ali z delavci na zboru delavcev.

Delodajalec mora za vključitev v ukrep pripraviti vlogo z opisom poslovnega položaja, ki jo naslovi na Zavod RS za zaposlovanje, s katerim tudi sklene pogodbo o izvajanju ukrepa. Opis poslovnega položaja delodajalca mora vsebovati predstavitev poslovnega položaja delodajalca v okoliščinah svetovne gospodarske krize, navedbo vzrokov za bistveno zmanjšanje obsega dela, število delavcev, ki jim zaradi poslovnih razlogov začasno ne more zagotavljati dela ter oceno posloводства o možnostih ohranitve delovnih mest, kar mora vsebovati tudi predvidene ukrepe delodajalca za izboljšanje rezultatov poslovanja in s predvidenimi ukrepi povezana usposabljanja delavcev, ki bodo napoteni na začasno čakanje na delo. Ker pa je bilo izhodišče vlade, da

z ukrepom ne bo pomagala podjetjem, pri katerih je možnost okrevanja relativno nizka, pravice do delnega povračila izplačanih nadomestil plač in povračila stroškov usposabljanja ne more uveljavljati delodajalec, katerega izguba v preteklih 12 mesecih znaša več kot polovico osnovnega kapitala, če je vrednost njegovega premoženja manjša od vsote njegovih obveznosti ali če je nad njim uveden postopek insolventnosti po zakonu, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje.

Če delodajalec torej ugotovi, da začasno ne more zagotavljati dela določenemu številu delavcev (ta delež ne sme biti višji od 50% vseh delavcev), jih lahko skupaj z Zavodom RS za zaposlovanje vključi v ukrep po tem zakonu. Če tovrstnega ukrepa ne bi bilo, bi bil delodajalec primoran z ta čas delavcu skladno s 137. členom Zakona o delovnih razmerjih izplačevati nadomestilo plače v višini 100 % delavčeve plače, zaradi česar bi se delodajalci pretežno raje odločali za odpovedi pogodb o zaposlitvi iz poslovnega razloga. Zakon pa za razliko od ureditve nadomestila za čas, ko delodajalec delavcu ne zagotavlja dela iz razlogov na strani delodajalca, določa, da delavcu, vključenemu v ukrep, pripada nadomestilo plače v višini 85 % njegove plače, pri čemer 50 % osnove za nadomestilo, torej v višini 50 % plače delavca, krije država iz proračuna. Če delavec v času vključitve v ukrep pridobi pravico iz naslova socialnih zavarovanj (bolniški stalež, porodniški dopust), v tem času prejema pravice iz naslova socialnega zavarovanja in ne iz naslova ukrepa začasnega čakanja na delo.

Posebej je določitev osnove za nadomestilo plače za čas začasnega čakanja na delo določena za tiste delavce, ki jim je bila kot posledica vključitve v ukrep subvencioniranja polnega delovnega časa ob skrajšanju delovnega časa, ki šteje kot polni, znižana tudi plača. Za te delavce se kot osnova upošteva plača pred znižanjem zaradi krajšega delovnega časa, ki šteje kot polni. Ne more pa delodajalec istega delavca hkrati vključiti v oba ukrepa.

Prav tako je drugače glede na Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti urejeno nadomestilo za primer brezposelnosti za delavce, ki so bili vključeni v ukrep, pa bi jim po preteku vključitve kljub vsemu bila odpovedana pogodba o zaposlitvi iz poslovnega razloga. Zakon namreč določa, da osnova za nadomestilo za brezposelnost v primeru, ko je bil

delavec v zadnjih 12 mesecih pred brezposelnostjo vključen v ukrep začasnega čakanja na delo, ni nadomestilo plače, ki ga je prejemal v času vključitve v ukrep, temveč osnova za to nadomestilo, kar je za delavca ugodneje.

V času vključitve v ukrep delavcu ne preneha pogodba o zaposlitvi, delavec pa ohrani vse pravice in obveznosti iz delovnega razmerja, razen tistih, ki jih drugače določa interventni zakon. To pa sta plačilo za delo in dolžnost izobraževanja. Delavec se je v času vključitve v ukrep namreč dolžan izobraževati 20% svojega delovnega časa, za katerega ima sicer sklenjeno pogodbo o zaposlitvi. Za tovrstno usposabljanje država zagotavlja delodajalcu do 500 EUR za posameznega delavca, namen pa je ohranitev aktivnosti delavca in pridobivanje določenih novih znanj, ki utegnejo koristiti delavcu pri njegovem delu.

Delodajalec se lahko ukrepa poslužuje največ 12 mesecev, pri čemer lahko posameznega delavca vključi v ukrep največ za 6 mesec, le v izjemnih primerih, če se spremenijo okoliščine, ki jih je navajal delodajalec na začetku ukrepa, lahko s soglasjem zavoda to obdobje podaljša še za 6 mesecev za posameznega delavca.

Ker gre za ukrep, ki naj omili posledice zmanjšane obsega poslovanja delodajalca in s tem povezane poslovne težave delodajalca ter prepreči odpovedi pogodb o zaposlitvi, ima delodajalec v tem času tudi določene omejitve in zaveze. Tako delodajalec v času vključitve v ukrep ne sme začeti postopka

odpovedi pogodbe o zaposlitvi oziroma odpovedati pogodbe o zaposlitvi delavcem iz poslovnih razlogov, odrejati nadurnega dela, če lahko to delo opravi z delavci na začasnem čakanju na delo ter za poslovno leto, v katerem je prejemal sredstva po tem zakonu, ne sme obračunati in izplačati nagrad organom vodenja in nadzora.

Zaradi slabih izkušenj pri izvajanju Zakona o subvencioniranju polnega delovnega časa glede nadzora in sankcioniranja kršitev, je v zakonu o delnem povračilu nadomestila plače večji poudarek na nadzoru nad izvajanjem zakona, ki ga vrši poleg Zavoda RS za zaposlovanje tudi inšpekcija dela, ter določitev sankcij za kršitelje zakona že v samem zakonu, za razliko od prej omenjenega, ki je glede tega prepuščal sankcije pogodbi med delodajalcem in zavodom.

Sindikati upamo, da bo sprejeti ukrep uspel v čim večji meri preprečiti odpovedi pogodb o zaposlitvi in omogočil ohranitev proizvodnje v podjetjih, kjer bi brez tega ukrepa morda razmišljali celo o ustavitvi proizvodnje.

VESTE, KAJ JE PRAV?

Piše: Andreja Mrak

SPLOŠNE INFORMACIJE O IZREDNI ODPOVEDI DELAVCA

V trenutni gospodarski krizi je vedno več situacij, v katerih se znajdejo delavci, ki bi bili upravičeni podati izredno odpoved, prejeti denarno nadomestilo za primer brezposelnosti in tako rešiti svoj ekonomsko-finančni status. Vendar je ta možnost izredne odpovedi v praksi zelo nepoznana in zato tudi malokrat uporabljena. Zato je tokrat izredna odpoved tudi bolj podrobno predstavljena, predvsem, kdaj se jo lahko uporabi in kakšne so v tem primeru pravice delavca. Postopek pa je namenoma predstavljen na splošno, saj je zapleten ter odvisen od individualnih okoliščin. Zelo pomembno je, da je delavec z možnostjo izredne odpovedi seznanjen, da jo pozna, da pa uveljavljanje te svoje pravice do izredne odpovedi prepusti brezplačni pravni pomoči sindikata PERGAM. Le tako bo namreč delavcu zagotovljeno ustrezno varstvo in zavarovane vse pravice, ki so vezane na samo izredno odpoved ter so v nadaljevanju tudi bolj podrobno predstavljene.

Kdaj lahko delavec izredno odpove pogodbo o zaposlitvi?

Delavec lahko izredno odpove pogodbo o zaposlitvi le, če obstaja eden od razlogov, ki jih določa Zakon o delovnih razmerjih, in sicer:

1. če mu delodajalec več kot dva meseca ni zagotavljal dela in mu tudi ni izplačal zakonsko določenega nadomestila plače,
2. če mu ni bilo omogočeno opravljanje dela zaradi odločbe pristojne inšpekcije o prepovedi opravljanja delovnega procesa ali

- prepovedi uporabe sredstev za delo dalj kot 30 dni in mu delodajalec ni plačal zakonsko določenega nadomestila plače,
3. če mu je delodajalec vsaj dva meseca izplačeval bistveno zmanjšano plačilo za delo,
 4. če mu delodajalec trikrat zaporedoma ali v obdobju šestih mesecev ni izplačal plačila za delo ob zakonsko oziroma pogodbeno dogovorjenem roku,
 5. če delodajalec ni zagotavljal varnosti in zdravja delavcev pri delu in je delavec od delodajalca predhodno zahteval odpravo grozeče neposredne in neizogibne nevarnosti za življenje ali zdravje,
 6. če mu delodajalec ni zagotavljal enake obravnave v skladu s 6. členom tega zakona
 7. če delodajalec ni zagotovil varstva pred spolnim in drugim nadlegovanjem ali trpinčenjem na delovnem mestu.
- Če obstaja eden od navedenih razlogov in če ob upoštevanju vseh okoliščin in interesov obeh pogodbenih strank, delavca in delodajalca, ni mogoče nadaljevati delovnega razmerja do izteka odpovednega roka oziroma do poteka časa, za katerega je bila sklenjena pogodba o zaposlitvi, ima delavec pravico odpovedati delovno razmerje.

Kakšen je postopek izredne odpovedi?

Izredna odpoved je časovno omejena in sicer znaša zakoniti rok 30 dni od ugotovitve razloga za izredno odpoved in najkasneje v šestih mesecih od nastanka razloga.

Delavec lahko da odpoved v osmih dneh po tem, ko predhodno pisno opomni delodajalca na izpolnitev obveznosti in o kršitvah pisno obvesti inšpektorja za delo. 30 dnevni rok za odpoved začne teči, ko poteče osemndnevni rok *in delodajalec ne izpolni svoje obveznosti iz delovnega razmerja oziroma ne odpravi kršitve*.

Kakšne so pravice delavca, ki izredno odpove pogodbo o zaposlitvi?

Delavec, ki upravičeno poda izredno odpoved iz enega od zgoraj naštetih vzrokov, je upravičen do:

- 1) ODPRAVNINE, določene za primer redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov,
- 2) ODŠKODNINE najmanj v višini izgubljenega plačila za čas odpovednega roka,
- 3) vseh PRAVIC IZ NASLOVA BREZPOSELNOSTI.

1) ODPRAVNINA

Osnova za izračun odpravnine, določene za primer redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov, je povprečna mesečna plača, ki jo je prejel delavec ali ki bi jo prejel delavec, če bi delal, v zadnjih treh mesecih pred odpovedjo.

Delavcu pripada odpravnina v višini:

- 1/5 osnove za vsako leto dela pri delodajalcu, če je zaposlen pri delodajalcu več kot eno leto do pet let;
- 1/4 osnove za vsako leto dela pri delodajalcu, če je zaposlen pri delodajalcu od pet do 15 let;
- 1/3 osnove za vsako leto dela pri delodajalcu, če je zaposlen pri delodajalcu nad 15 let,

pri čemer se šteje za delo pri delodajalcu tudi delo pri njegovih pravnih prednikih, višina odpravnine pa ne sme presegati 10-kratnika osnove.

2) ODŠKODNINA

Odškodnina se določi glede na škodo, ki je delavcu nastala zaradi enega zgoraj naštetih vzrokov na strani delodajalca, po zakonski določbi pa ne more biti nižja od izgubljenega plačila za čas odpovednega roka.

3) PRAVICE IZ NASLOVA BREZPOSELNOSTI

Delavec, ki odpove pogodbo o zaposlitvi, ima vse pravice iz naslova brezposelnosti na zavodu za zaposlovanje, kot če bi mu podal odpoved delodajalec iz poslovnih razlogov, saj presežnemu delavcu delovno razmerje ni prenehalo po njegovi krivdi, in sicer:

- povračilo prevoznih in selitvenih stroškov;
- pravica do zdravstvenega varstva in pravica do pokojninskega in invalidskega zavarovanja;
- pravica do vključitve v program javnih del, izobraževalni program, itd.;
- pravica do denarnega nadomestila med brezposelnostjo.

Predpogoj za uveljavljanje zgoraj navedenih pravic iz naslova brezposelnosti pa je, da se delavec v roku 30 dni po prenehanju delovnega razmerja prijavi na območni enoti Zavoda RS za zaposlovanje, ki je pristojna po njegovem kraju stalnega prebivališča ali sedežu delodajalca, v evidenco brezposelnih oseb. Območna enota zavoda je delavcu dolžna posredovati tudi druge informacije v zvezi uveljavljanjem pravic iz naslova brezposelnosti.

Zavarovanci, ki jim je izteklo denarno nadomestilo, lahko uveljavljajo pravico do denarne socialne pomoči pri pristojnem Centru za socialno delo. Če pa ima zavarovanec II. ali III. kategorijo invalidnosti, pa se nato prijavi na Zavodu za invalidsko ali pokojninsko zavarovanje, kjer lahko uveljavlja pravico do nadomestila vse dokler se ponovno ne zaposli ali pa upokoji.

MEDNARODNI KOTIČEK

Piše: Nina Mežan

PROGRAM ZA EVROPO

29. maja 2009 je bila v prostorih Gospodarske zbornice Slovenije v Ljubljani konferenca PROGRAM ZA EVROPO: PREDLOGI CIVILNE DRUŽBE – IZZIV ZA EVROPSKE POSLANCE, ki je bila organizirana s podporo Evropskega ekonomsko-socialnega odbora in v sodelovanju z Informacijsko pisarno Evropskega parlamenta ter Predstavništvom Evropske komisije v Sloveniji. Konferenco je vodila predsednica Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ga. Irini Ivoni Pari ob sodelovanju slovenskih članov Evropskega ekonomsko-socialnega odbora, med njimi tudi predsednika PERGAMA Dušana Rebolja.

Program je bil razdeljen v dva dela. V prvem delu je bilo predstavljeno delovanje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora (EESO) ter njegov prispevek za nadaljnji razvoj EU, ki je strnjen v dokumentu Program za Evropo: predlogi civilne družbe. Ta dokument je bil sprejet s soglasno podporo vseh zainteresiranih skupin organizirane evropske civilne družbe, ki deluje v EESO.

Drugi del pa je bil namenjen predstavnikom list za evropske volitve, da so lahko predstavili svoj pogled na Program za Evropo in na ključne izzive EU v prihodnje.

Razprava o temah evropskih institucij in volitev v Evropski parlament je prispevala k nadaljnjemu razvoju odnosov in komunikacije med državljani in evropskimi institucijami ter je sodelujočim dala navdih za nadaljnje sodelovanje.

Slovenski člani Evropskega ekonomsko-socialnega odbora – ECOSOC; desno predsednik PERGAMA Dušan Rebolj, v sredini predsednica ECOSOC gospa Irini Ivoni Pari

VEČJEZIČNOST, MOST K MEDSEBOJNEMU RAZUMEVANJU

Večjezičnost v Evropski skupnosti igra pomembno vlogo. Evropski komisar za večjezičnost Leonard Orban poudarja, da je spoštovanje raznolikosti bolj kot kdajkoli prej v središču evropskega projekta. Na razlike med nami ne gledamo več kot na ovire pri uresničevanju ideala Skupnosti ali poglobljanju Unije, pač pa jih nasprotno cenimo kot vir blaginje in potencialne prednosti za Evropo. V dokaz, da je Evropska skupnost s skupinami z za vse sprejemljivimi vrednotami naša politika večjezičnosti, Leonard Orban jasno sporoča : vsakemu državljanu bi moralo biti omogočeno, da govori svoj jezik in je v tem jeziku tudi razumljen in vsak od evropskih jezikov nas vse bogati.

Leta 2002 so se voditelji držav in vlad v Barceloni strinjali s tem, da bi se moral vsakdo že od zgodnjega otroštva učiti vsaj dveh tujih jezikov. Sprejetje barcelonskega cilja »materin jezik plus dva« zaznamuje prelomnico v jezikovni politiki : od zgolj ohranjanja posameznih jezikov do dejavnega razvijanja njihovega potenciala. Pri tem je bila še zlasti dejavna Komisija pod vodstvom Joseja Manuela Barrosa, ki je že ob nastopu mandata večjezičnost vključila v pristojnost enega od komisarjev. Ob spoznanju pomembnosti upravljanja in spodbujanja jezikovne raznolikosti in učenja v obdobju širitve EU je predsednik Barroso leta 2007 imenoval Leonarda Orbana za prvega komisarja, pristojnega izključno za večjezičnost.

Večjezičnost je področje, ki prinaša koristi predvsem državljanom. Prispeva tudi k blaginji in uspehu gospodarstva, saj igra ključno

vlogo pri strateškem cilju Evropske unije, da postane najbolj konkurenčno in dinamično, na znanju temelječe gospodarstvo na svetu. Večjezičnost prispeva tudi k večji družbeni skladnosti. Ni naključje, da je večjezičnost leta 2008 odločilno prispevala k uspehu Evropskega leta medkulturnega dialoga. Večjezičnost igra pomembno vlogo tudi pri aktualnih vprašanjih, kot so ohranitev naše blaginje, vključevanje priseljencev in krepitev naših vezi z neevropskimi državami.

Vloga in pomen politike večjezičnosti je torej prepoznavna. Treba si je še bolj prizadevati za krepitev tega ključnega združevalnega dejavnika v Evropi, obenem pa se nenehno prilagajati novim izzivom in potrebam.

PREDNOSTNA NALOGA EU JE PREPREČEVANJE NADALJNJE BREZPOSELNOSTI

Zaradi močnega naraščanja brezposelnosti v Evropski uniji mora biti glavna prednostna naloga skupnosti preprečevanje množičnih odpuščanj in nadaljnega naraščanja brezposelnosti. Evropski ekonomsko-socialni odbor je v svojem programu za Evropo poudaril kratkoročne ukrepe za izhod iz krize s poudarkom na drugačni politiki zaposlovanja.

Sedanja finančna in gospodarska kriza je močno prizadela države članice EU. Število podjetij, ki jih je prizadel gospodarski upad, se je od septembra 2008 izredno povečalo in brezposelnost narašča v zaskrbljujočem obsegu. V euroobmočju bo po zadnjih napovedih s 7,5 % v letu 2008 narasla na 10 % v letu 2009, leta 2010 pa bo dosegla celo 12 %. V primerjavi s prejšnjimi obdobji gospodarskega nazadovanja zdaj brezposelnost narašča veliko hitreje in se bo samo v letu 2009 povečala za 3 %, medtem, ko se

je na začetku devetdesetih let povečala vsakih štiri do pet let le za 1 %. V mnogih sektorjih je prišlo do večjih odpuščanj delavcev. Zato EESO opozarja, da se je treba pripraviti na nadaljnje boleče naraščanje brezposelnosti. EESO se zaveda, da to zahteva posebna prizadevanja vseh odgovornih v državah članicah, pa tudi na ravni EU in aktualna politika zaposlovanja ne more iti po starih tirnicah.

Zato je EESO pozdravil organizacijo vrha o zaposlovanju kot dobro priložnost za začetek razprave o tem, kaj storiti, da se takšna kriza s tako hudimi posledicami za trge dela ne bo ponovila, in sprejel povabilo k aktivnemu sodelovanju s socialnimi partnerji in zainteresiranimi stranmi civilne družbe.

SPORAZUM O STARŠEVSKEM DODATKU

16. junija 2009 so evropski socialni partnerji po polletnih pogajanjih podpisali sporazum o starševskem dopustu. S tem se trajanje starševskega dopusta podaljšuje s treh na štiri mesece za vsakega izmed staršev in se uporablja za vse zaposlene delavce, ne glede na vrsto njihove pogodbe o zaposlitvi (določen ali nedoločen čas, krajši delovni čas). Sporazum staršem, ki se po starševskem dopustu vrnejo na delo, tudi omogoča, da zaprosijo za prilagoditev delovnih pogojev.

Podpis tega sporazuma je prelomnica v 25-letni zgodovini evropskega socialnega dialoga, saj so se evropski socialni partnerji prvič uspeli dogovoriti o prenovi že obstoječega dogovora.

Originalni dogovor o starševskem dopustu je bil zaključen leta 1995 in leto pozneje prenešen v evropsko direktivo.

Komisar za zaposlovanje, socialne zadeve in enake možnosti Špidla trdi, da sporazum konkretno obravnava enega prednostnih ciljev za enakost med spoloma ter dokazuje voljo za iskanje rešitev, ki izboljšujejo ravnotežje med družinskim in poklicnim življenjem ter hkrati upoštevajo raznovrstnost nacionalnih zakonodajnih okvirov, tradicij in praks. Evropska komisija bo na podlagi določb Pogodbe o socialnem dialogu predlagala Svetu tudi direktivo.

*Odgovarja Aljoša Čeč iz pravne
službe KSS PERGAM*

VI SPRAŠUJETE, MI ODGOVARJAMO

Vprašanje:

Delovni invalid, ki je polovično invalidsko upokojen, sprašuje, kolikšna odpravnina mu pripada, če mu delodajalec odpove pogodbo o zaposlitvi iz poslovnega razloga ali razloga nesposobnosti.

Odgovor:

Za odpoved pogodbe o zaposlitvi invalidu zaradi nezmožnosti opravljanja dela pod pogoji pogodbe o zaposlitvi zaradi invalidnosti in v primeru poslovnega razloga veljajo posebne omejitve in pogoji, ki so določeni v predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ter v predpisih o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov.

Kadar in če so ti pogoji izpolnjeni in delodajalec odpove pogodbo o zaposlitvi delavcu invalidu iz razloga nesposobnosti ali poslovnega razloga, pripada invalidu odpravnina kot vsakemu drugemu delavcu. Delovni invalid, ki dela krajši delovni čas v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ima razen plačila za delo, ki je vezano na dejansko delovno obveznost (plačilo za npr. 20 ur tedensko), vse druge pravice in obveznosti iz delovnega razmerja, kot delavec, ki dela polni delovni čas.

To pomeni, da se za izračun odpravnine kot osnova ne vzame povprečna mesečna plača za delovno obveznost npr. 20 ur tedensko, temveč povprečna mesečna plača, ki bi jo delovni invalid prejemal, če bi delal s polnim delovnim časom, to je 40 ur tedensko. Povprečje plače se računa od zadnjih treh mesecev pred odpovedjo.

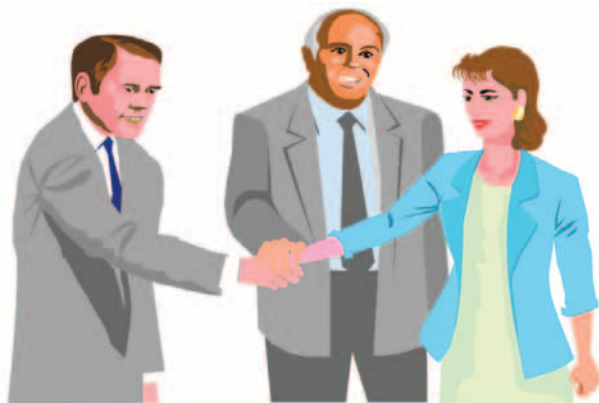
Delavcu pripada odpravnina v višini:

- 1/5 osnove za vsako leto pri delodajalcu, če je zaposlen pri delodajalcu več kot eno leto do pet let;
- 1/4 osnove za vsako leto pri delodajalcu, če je zaposlen pri delodajalcu od pet do 15 let;
- 1/3 osnove za vsako leto pri delodajalcu, če je zaposlen pri delodajalcu nad 15 let.

Za delo pri delodajalcu se šteje tudi delo pri njegovih pravnih prednikih, višina odpravnine pa ne sme presegati 10-kratnika zgoraj navedene osnove, če v kolektivni pogodbi na ravni dejavnosti ni določeno drugače.

Taka odpravnina delavcu pripada tudi ob izredni odpovedi pogodbe o zaposlitvi delavca zaradi delodajalčevih kršitev delavčevih pravic in svojih obveznosti.

Naj še opozorimo, da odpravnine ob odpovedi pogodbe o zaposlitvi ne gre mešati z odpravnino ob upokojitvi, ki pripada delovnemu invalidu, če mu pogodba o zaposlitvi preneha po samem zakonu ob pravnomočnosti vročene odločbe o ugotovljeni delovni invalidnosti I. kategorije, to je, ko se delavec invalidsko upokoji.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

PERGAM
KONFEDERACIJA SINDIKATOV
S L O V E N I J E

Trg Osvobodilne fronte 14
1000 Ljubljana

Tel.: (01) 2302 246

(01) 2310 476

(01) 4318 125

ZSJS (01) 4316 227

Faks: (01) 2302 247

E-pošta: pergam@siol.net

<http://www.sindikat-pergam.si>